

1978 nr. 42 18. maí

Iðnaðarlög

Tóku gildi 6. júní 1978. *Breytt með l. 21/1988 (tóku gildi 31. maí 1988), l. 19/1991 (tóku gildi 1. júlí 1992 nema 1. og 3. mgr. 29. gr. sem tóku gildi 17. apríl 1991), l. 23/1991 (tóku gildi 17. apríl 1991), l. 70/1993 (tóku gildi 1. jan. 1994; EES-samningurinn: VII. viðauki tilskipun 64/222/EBE, 64/224/EBE, 64/223/EBE, 68/363/EBE, 68/364/EBE, 70/522/EBE, 70/523/EBE og 86/653/EBE), l. 40/1997 (tóku gildi 29. maí 1997; EES-samningurinn: VII. viðauki tilskipun 64/427/EBE, 64/429/EBE, 68/365/EBE, 68/366/EBE og 82/489/EBE), l. 133/1999 (tóku gildi 11. jan. 2000), l. 7/2002 (tóku gildi 20. febr. 2002), l. 76/2002 (tóku gildi 17. maí 2002), l. 108/2006 (tóku gildi 1. nóv. 2006 skv. augl. C 1/2006) og l. 24/2007 (tóku gildi 29. mars 2007).*

■ 1. gr. Lög þessi taka til rekstrar hvers konar iðnaðar í atvinnuskyni. Til iðnaðar telst baði handiðnaður og verksmiðiðnaður, hvaða efni eða orka, vélar eða önnur teki sem notuð eru og hvaða vörur eða efni sem framleidd eru. Heimiliðnaður skal undanskilinn ákvæðum laganna.

■ 2. gr. Enginn má reka iðnað í atvinnuskyni á Íslandi eða í íslenskri landhelgi, nema hann hafi til þess fengið leyfi lögum þessum samkvæmt.

□ [Prátt fyrir ákvæði laga þessara hafa ríkisborgarar eða lög- aðilar aðildarríkja að sammingnum um Evrópska efnahags- svæðið rétt til að starfa í iðnaði á grundvelli skuldbindinga Íslands um viðurkenningu á starfi og starfshjálfun í iðnaði í öðru EES-riki [svo og ríkisborgarar eða lögaðilar aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu ellegar Færeyingar eða lögaðilar í Færeyjum].¹⁾ Ráðherra getur kveðið nánar á um þennan rétt í reglugerð.²⁾

□ [Sýslumenn]³⁾ skulu staðfesta réttmæti gagna um starf og starfshjálfun eftir að viðkomandi félagi iðnaðarmanna, m.a. landssamtökum meistara og sveina, hefur verið gefinn kostur á að segja álit sitt. Lögreglustjórar hafa eftirlit með framkvæmd þessara ákvæða. Ágreining um rétt má bera undir ráðherra og enn fremur leita úrskurðar dómkóðuna.]⁴⁾

¹⁾ L. 108/2006, 28. gr. ²⁾ Rg. 495/2001, sér. 809/2007. ³⁾ L. 24/2007, 1. gr. ⁴⁾ L. 40/1997, 1. gr.

■ 3. gr. Hver maður getur fengið leyfi til að reka iðnað, handiðnað og verksmiðjuðnað, ef hann fullnægir eftir greindum skilyrðum:

1. [Er íslenskur ríkisborgari. Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang. Frá gildistöku laga um Evrópska efnahagssvæðisins vera undanþegnir skilyrðum um íslenskt ríkisfang og búsetu hér á landi samkvæmt nánari ákvæðum sem ráðherra setur með reglugerð.]⁵⁾ [Ríkisborgarar aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu og Færeyingar njóta sams konar réttar og greint er frá í 3. málsl.]⁶⁾

2. Er lögráða.

3. Hefur forræði á búi sínu.

4. Hefur ekki hlitið dóm fyrir refsiverðan verknað, slikan sem um ræðir í 68. gr. hegningarlaga nr. 19/1940.

5. Hefur viðskiptaþekkingu, svo sem bókhaldskunnáttu, sem krafist er við burtfarapróf úr iðnskóla.

6. Fullnægir að öðru leyti skilyrðum þeim, sem sett eru í lögum þessum.

□ [Iðnaðarráðherra getur veitt undanþágur frá ríkisfang-skilyrði 1. tölul. og ákvæðum 4. og 5. tölul.].⁷⁾

⁵⁾ Rg. 620/1995. ⁶⁾ L. 108/2006, 29. gr. ⁷⁾ L. 70/1993, 2. gr. ⁸⁾ L. 23/1991, 15. gr.

■ 4. gr. [Nú vill félag eða annar lögaðili reka iðnað og getur þá slíkur lögaðili fengið til þess leyfi, enda uppfyllt framkvæmdastjórar og stjórmarmenn lögaðila og, sé um að

ræða félag þar sem allir eða sumir félagsmanna bera fulla ábyrgð á skuldbindingum félagsins, þeir félagsmanna, sem fulla ábyrgð bera á skuldbindingum félagsins, skilyrði 2.-6. tölul. 3. gr. Sé um að ræða erlendan aðili eða íslenskan lögðaðila, sem erlendur aðili á hlut í, skal enn fremur fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.]⁹⁾

⁹⁾ L. 23/1991, 15. gr.

■ 5. gr. Leyfi glatlast, ef leyfishafi missir einhverra þeirra skilyrða, sem í 3. og 4. gr. segir, eða þeirra skilyrða, sem annars eru sett eða kunna að verða sett til að halda réttinum. Nú missir stjórnandi eða framkvæmdastjóri félags slíkskila skilyrða, eða félag eða stofnun missir íslenskt heimiliðsfang, og skal þá aðili hafa komið málinu í löglegt horf innan 3 ja mánaða frá því að breyting varð, en hafi ella fyrirgert leyfi sínu. Ráðherra getur þó lengt frestinn um 3 mánuði, ef sérstaklega stendur á.

■ 6. gr. Leyfi er bundið við nafn. Rétt er maka að halda áfram iðnaði látns maka síns án nýs leyfis, enda fullnægi makinn lögmæltum skilyrðum.

□ Bú aðili, er leyfi hafði, má reka iðnaðinn, að því leyti sem sá rekstrur er þáttur í skiptameðferð pess. Erfingi 16 ára eða eldri má reka iðnað arfleiðanda án nýs leyfis, þar til hann er fjárráða, ef hann að öðru leyti fullnægir skilyrðum 3. gr.

■ 7. gr. Greina skal í iðnaðarleyfi, hvers konar verksmiðjuðnað heimilt sé að reka samkvæmt því og hvar hann megi reka. Ekki veitir leyfi heimild til að reka verksmiðjuðnað annarrar tegundar en nefnd er í leyfi.

□ Veita má sama aðili leyfi til að reka verksmiðjuðnað í fleiri en einni grein og leyfi til að reka verksmiðjuðnað á fleiri stöðum en einum.

■ 8. gr. [Löngreinar, sem reknar eru sem handiðnaður og löggiltar hafa verið í reglugerð] iðnaðarráðherra, skulu ávallt reknar undir forstöðu meistara. Um löggildingu skal hafa samráð við menntamálaráðherra og landssamtök meistara og sveina.¹⁰⁾

□ Meistari skal bera ábyrgð á að öll vinna sé rétt og vel af hendi leyst.

□ Rétt til iðnaðarstarfa í slíkum iöngreinum hafa meistarar, sveinar og nemendur í iöngreiinni. Heimilt er sérfélögum, sveina- og meistarafélagi í sömu iðn að gera sín á milli samning um það, að ráða megi ólært verkaþólk til iðnaðarstarfa undir stjórn lærðs iðnaðarmanns um ákveðinn stuttan tíma í senn, þegar sérstaklega stendur á og brýn þörf er á auknum vinnukrafti í iðninni. Einnig getur hver og einn unnið iðnaðarstörf fyrir sjálfan sig og heimili sitt, enn fremur fyrir opinbera stofnun eða fyrirtæki, sem hann vinnur hjá, ef um minni háttar viðhald á eignum þessara aðili er að ræða.

□ Í sveitum, kaupþúnum og þorþum með færri en 100 íbúa mega óþónlærðir menn vinna að iðnaðarstörfum.

¹⁰⁾ Rg. 940/1999. ¹¹⁾ L. 133/1999, 1. gr.

■ 9. gr. Rétt til að kenna sig í starfsheiti sínu við löggilti iöngrein hafa þeir einir, er hafa sveinsbréf eða meistarabréf í iöngreiinni.

■ 10. gr. [Hver maður getur leyst til sín meistarabréf ef hann fullnægir skilyrðum 3. gr., hefur lokið sveinsprófi, unnið síðan undir stjórn meistara í iöngrein sinni eitt ár minnst og jafnframt lokið meistaraprófi í iðninni frá meistaraskóla. Eigi sveinn ekki völ á starfi undir stjórn meistara í nýrri iöngrein sinni fyrstu fimm árin eftir löggildingu hennar telst tveggja ára starf hans í þeiri grein jafngilt starfi hjá meistara en [sýslumaður]¹²⁾ skal gefa viðkomandi félagi iðnaðarmanna,

m.a. landssamtökum meistara og sveina, kost á að segja álit sitt á því hvort völ sé á sliku starfi. Sama gildir í iðngreinum þar sem ekki er starfandi meistari eða þar sem sveinn á af öðrum ástæðum sannanlega engan kost á starfi undir stjórn meistara.]²⁾

- Meistarabréf veitir meistara leyfi til að reka þá iðngrein, er meistarabréf hans tekur til.

¹⁾ L. 24/2007, 1. gr. ²⁾ L. 133/1999, 2. gr.

- 11. gr.** Sá hefur fyrirgert meistarabréfi sínu, sem missir einhvers þeirra skilyrða, er fullnægja þarf til þess að öðlast það.

- 12. gr.** [[Sýslumaður],¹⁾ þar sem aðili á lögheimili, lætur af hendi meistarabréf og iðnaðarleyfi.]²⁾

- Nú synjar [sýslumaður]¹⁾ um meistarabréf eða iðnaðarleyfi, eða ágreiningur verður um það, hvort aðili hafi misst rétt sinn, og er aðila þá rétt að bera málið undir iðnaðarráðherra. Enn fremur getur hann leitað úrskurðar dómstóla.

- [[Iðnaðarráðherra gefur út sveinsbréf. Hann getur falið öðrum að gesa bréfin út að fullnægðum skilyrðum laga.]]²⁾

- Greiða skal gjald samkvæmt lögum um aukatekjur ríkis-sjóðs fyrir iðnaðarleyfi, meistarabréf og sveinsbréf.]³⁾

¹⁾ L. 24/2007, 1. gr. ²⁾ L. 7/2002, 1. gr. ³⁾ L. 133/1999, 3. gr.

- 13. gr.** Halda skal skrá yfir iðnaðarleyfi og meistarabréf, sem veitt eru lögum þessum samkvæmt.

- Leyfishafar skulu jafnan tilkynna [sýslumann]i]¹⁾ heimilis-fang atvinnustöðvar sinnar og útibú og allar breytingar, er þar á verða. [Sýslumaður]¹⁾ framsendir síðan þær tilkynningar til skrár þeirrar, sem haldin er.

- Ráðherra setur nánari fyrirmæli um þessi efni.

¹⁾ L. 24/2007, 1. gr.

■ 14. gr. ...¹⁾

¹⁾ L. 7/2002, 2. gr.

■ 15. gr. Það varðar sektum:

- 1. Ef maður rekur iðnað, án þess að hafa leyst leyfi, eða leyfir öðrum að reka iðnað í skjóli leyfis síns.

- 2. Ef maður tekur að sér störf meistara, án þess að hafa leyst meistarabréf.

- 3. Ef maður rekur löggulta iðngrein, án þess að hafa meistara til forstöðu.

- 4. Ef maður kennir sig í starfsheiti sínu við löggulta iðn-grein, án þess að hafa rétt til þess samkvæmt 9. gr.

- 5. Ef maður eða fyrirtæki tekur nemendur til verklegs náms, enda þótt hann eða það eigi ekki rétt til þess, eða tekur nemendur til náms í annarri iðn en þeirri, sem hann er meistari í, eða heldur nemendur án löglegs samnings.

- 6. Ef ríkisborgari eða lögaðili aðildartíkis að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið eða stofnsamningi Frí-verslunarsamtaka Evrópu ellegar Færeyingur eða lögaðili í Færeyjum starfar hér án þess að staðfesting skv. 3. mgr. 2. gr. liggi fyrir.]¹⁾

- Sektir renna í ríkissjóð.

□ ...²⁾

¹⁾ L. 108/2006, 30. gr. ²⁾ L. 19/1991, 194. gr.

- 16. gr.** Heimilt er að dæma mann, er sekur gerist um ítrek-að brot gegn lögum þessum, [til missis iðnaðarleyfis, meistarabréfs og sveinsbréfs],¹⁾ tímabundið eða jafnvel ævilangt, ef um mjög gróft brot er að ræða.

¹⁾ L. 133/1999, 4. gr.

- 17. gr.** Óskert skulu atvinnuréttindi þeirra manna, er hlot-ih að hafa þau samkvæmt ákvæðum eldri laga.

15. desember 1999

2837

Nr. 939

13. gr.

Fulltrúar í deildarráð og skorarstjórnir eru kosnir til tveggja ára í senn. Kjörtímabil deildarráða og skorarstjórnar miðast við 1. ágúst. Kjör fulltrúa í deildarráð og skorarstjórnir fer fram í apríl- eða maímánuði.

14. gr.

Kjósa skal fulltrúa í deildarráð og skorarstjórnir á deildar- og skorarfundum. Eina málið á dagskrá fundanna er kosningar. Kjörnefnd skólangs auglýsir fundina með a.m.k. tveggja vikna fyrirvara.

15. gr.

Pegar kjör hefur farið fram í háskólaráð auglýsir kjörnefnd eftir framboðum í deildarráð og skorarstjórnir. Framboðsfrestur miðast við eina viku fyrir fund þar sem kjör fer fram. Að loknum þeim fresti skal kjörnefnd auglýsa hverjir eru í framboði.

16. gr.

Kosningar skulu vera leynglegar. Á kjörseðli eru einungis nöfn þeirra sem tilkynnt hafa framboð sitt með áðurgreindum fyrirvara. Kjörseðill er ógildur ef merkt er við fleiri en sem nemur þeim aðalmönnum sem kjósa á hverju sinni.

17. gr.

Kjörnefnd skólangs leggur fram kjörskrá eigi síðar en fjórum vikum fyrir fund þar sem kjör fer fram. Kjörnefnd útbýr kjörgögnum, stýrir kjöri og birtir niðurstöður kosninganna.

Reglur þessar öðlast þegar gildi.

Kennaraháskóla Íslands, 15. desember 1999.

Pórir Ólafsson.

Ólafur Proppé.

29. desember 1999

Nr. 940

REGLUGERÐ

um löggiltar iöngreinar.

1. gr.

Löggiltum iöngreinum er skipað í iöngreinaflokka sem hér segir:

Bygginga- og mannvirkjagreinar:

húsasmíði

húsgagnabólstrun

húsgagnasmíði

málaraiðn

múraraiðn

pípulagnir

veggfóðrun

Farartækja- og flutningsgreinar:

bifreiðasmíði

bifvélavirkjun

bílamálun

Hönnun, listir, handverk:

feldskurður

glerslípun og speglagerð

gull- og silfurasmíði

hattasaumur

hljóðfærasmíði

kjólasaumur

klæðskurður karla

klæðskurður kvenna	stálsmiði
leturgröftur	stálskipasmíði
myndskurður	stálvirkjasmíði
skósmíðaiðn	málmstuða, sérgrein
skósmíði	vélvirkjun
skóviðgerð	kæli- og frystivélavirkjun, sérgrein
steinsmíði	Náttúrunýting:
söðlasmiði	skrúðgarðyrkja
úrsmíði	Rafiðngreinar:
<i>Matvæla- og veitingagreinar:</i>	símsmíði
bakaraiðn	rafeindavirkjun
framreiðsluiðn	rafveituvirkjun
kjötiðn	rafvélavirkjun
kökugerð	rafvirkjun
matreiðsla	Upplýsinga- og fjölmíðlagreinar:
mjólkuriðn	bókband
<i>Málm-, veltækni- og framleiðslu-</i>	ljósmyndun
<i>greinar:</i>	almenn ljósmyndun
blikksmíði	persónuljósmyndun
flugvélavirkjun	prentsmíð
málmsteypa	prentun
mótasmíði	Pjónustugreinar:
netagerð	hársnyrtiðn
rennismíði	snyrtifræði
skipa- og bátasmíði	tannsmíði

2. gr.

Komi til álita að starfsgrein, sem er ekki talin upp í 1. gr. þessarar reglugerðar, verði löggilt. Íöngrein skulu hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda, senda iðnaðarráðherra beiðni þar um og leggja jafnframt fyrir hann tillögur um nafn íöngreinarnar, starfssvið, námstíma og kunnáttu- og prókröfur.

Komi til greina að löggilda nýja íöngrein skal við afgreiðsluna haft samráð við menntamálaráðherra og landssamtök meistara og sveina á viðkomandi sviði.

Fallist ráðuneytið á að löggilda greinina breytir það þessari reglugerð til samræmis. Það getur sett sérstakar reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju íöngrein.

Samsvarandi vinnubrögð skal viðhafa þegar eldri íöngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar, þ.e. þegar sérsvið íöngreinir er viðurkennt.

3. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er skv. 1. mgr. 8. gr. iðnaðarlaga, nr. 42/1978, eins og henni hefur verið breytt með lögum nr. 133/1999, öðlast gildi samtímis þeirri breytingu.

Iðnaðarráðuneytinu, 29. desember 1999.

Finnur Ingólfsson.

Þorleif Örlygsson.

REGLUGJÖRD

+ Pg. 38/1941.

87
31. des.

um

iðnaðarnám.

Samkvæmt lögum nr. 11, 31. maí 1927 hefir atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið sett eftirfarandi ákvæði.

I. KAFLI.

Um námstímann.

Námstími iðnnema skal vera, sem hjer segir:

- a. $4\frac{1}{2}$ ár í þessum iðngreinum: bókbandsiðn, gull- og silfursmiði, hita- og gaslagningu, ketil- og plötusmiði, leturgrefti, prentiðn og prentsetjaraiðn, renniðsmiði og úrsmiði.
- b. 4 ár: í bakaraiðn, beykisiðn, eir- og járnsmiði, feldskeraïðn, hárskera- og rakaraiðn, húsmiði, húsgagnafóðrun, húsgagnasmiði, klæðaskurði, kökugerð, málaraïðn, mún- og steinsmiði, myndskurði, pjátursmiði, rafvirkjun, rafvjetavirkjun, reiðtýgja- og aktýgjasmiði, sjóklæðagerð, skipa- og bátasmiði, skósmiði, steyparaiðn, sútaraiðn, tágarið, vagnasmiði og vjelavirkjun.
- c. 3 ár fyrir: hárgreiðslukonur, hattara, kvenhattara, ljósmyndara, myndfaldara, netjara, saumakonur, seglsaumara, veggfóðrara og útværpsvirkja.

II. KAFLI.

Um prófdómendur (prófnefnd) og próf.

1. gr.

Pá er námstímanum er lokið, skal nemandi ljúka prófi til þess að öðlast sveinsbrjef, og skal hann þá snúa sjer til hlutaðeigandi lögreglustjóra (sbr. 8. gr.) og fá tilnefnda þrjá samiðnarmenn sem prófdómendur (prófnefnd). Til þess má aðeins skipa meistara og sveina, sem eru starfandi í iðninni. Prófniefnd skal skipuð til þriggja ára í senn. Hún velur sjálf formann.

Nú er skipaður prófnefndarmaður návænslaður eða skyldur iðnema, er próf vill taka, eða hann er meistari hans, og skal hann þá ekki dæma um próf hans, heldur skal lögreglustjóri skipa annan mann í hans stað eftir sömu reglum, sem fyr segir.

87. mēð lakki í stöfunum, og 3 stálstimpla, einn með letri, annan með
31. des. mynd og þriðja með skrauti (ornament).

17. Ljós-myndarar. Nemandi skal taka myndir í myndastofu af mönnum og gömlum myndum, bæði við dagsljós og lampaljós; framleiða mynd á plötur; taka eftir plötum (kopiera) bæði á gasljóss- og dagsljóss-pappír; stækka mynd og fullgera; blaðlita ýmsar pappírstegundir og fullgera myndir. Heimilt er nemanda að leggja fram við prófið plötur og myndir frá námsárum sínum, sem hann sannanlega hefir gert sjálfur hjálparlaust, og er þá prófdómendum heimilt að taka tillit til þeirra við prófið.

18. Málarar. Nemandi skal teikna og mála skrautmynd á límliti; undirbúa og mála í olíuliti, og lakka óskygt eða gljáandi sömu grunnliti og í skrautmyndinni á trjeflöt, er sje 70×152 sm.; undirbúa og marmaramála 2 tegundir af marmara með strikum milli umgerðar og flatar, og gljábera það á trjeflöt, sem sje 70×152 sm.; undirbúa, mála og lakka kommóðu, skáp, skatthol eða snyrtiborð (toiletborð) og mála á það skrautmynd; undirbúa og mála eik og lakka á trjeflöt, er sje 50×100 sm. Nemandi ræður lit og trjátegund. Undirbúa, mála og lakka trjeflöt, er sje 70×152 sm. að stærð, mála á hann 25 bókstafi, spjaldalaetur og 10 tölustafi.

**19. Múrar-
ar og stein-
smiðir.** a. Í mýrsmiði skal nemandi: 1) múra upp $1\frac{1}{2}$ steins mýr með eins steins bindingu, 1,88 m. langan og 1,25 m. háan; bindinguna og öll 4 horn hennar skal sljethýða, 2) hlaða um dyr eða glugga-op og loka að ofan með hringboga, sporóskjuboga eða oddboga. Auk þess skal nemandi sýna leikni sína í að draga loftlista og skera saman horn, leggja gólf- og veggflísar, verði því við komið, og loks að blanda, leggja og binda járnsteinsteypu eftir uppdraðti.

b. Í steinsmiði skal nemandi: 1) höggva og fullgera áttstrendan girðingarstöpul með strendan topp, 2) höggva og fullgera millistein í legstein með holboga umhverfis að ofan, 3) gera legstein með slípuðum og gljáðum framfleti og inngreyptum gyltum krossi.

**20. Mynd-
skerar.** Nemendur skulu skera: 1) hurðarspjald, 2) spegilfald, 3) myndfald, 4) hillufjöl, 5) stól, 6) skáp, 7) setubekk, 8) rafmagnslampa.

**21. Mynd-
faldarar.** Nemendur skulu falda ísaumað silki, strengt á spjald, í tvöfaldan fald, falda mynd strengda á gler, falda olíumynd festa í blindfald. Prófdómendur velja myndir og falda.

22. Netjar. Nemendur eiga að gera líkingar (Model) af botnvörpu, að teikna og gera líkingu af síldarnót. Stærð líkinganna ákvarða pródómendur.

**23. Pjátrar-
ar.** Nemendur skulu gera: 1) kaffikönnu lítrataæka úr látni eða eir, 2) þakglugga úr zinkjárni og þakrennu með horni, stút, niðurfalli, botns-

38
29. marz

R E G L U G E R Ð

um iðnaðarnám.

129. 100/1942
 - 205/1943
 - 40/1947

Samkvæmt lögum nr. 100 11. júní 1938, hefur atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið sett eftirfarandi ákvæði:

I. KAFLI

Um námstímann.

1. gr.

Námstími iðnnema skal vera sem hér segir:

- A. 4 ár í þessum iðngreinum: Bakaraíðn, beykisiðn, bifvélavirkjun, blikksmiði, bókbandsiðn, feldskeraíðn, gaslagningu, gull- og silfursmiði, hárskera- og rakaíðn, húasmiði, húsgagnabólstrun, húsgagnasmíði, járnviðnaði (eirsmiði, járnsmiði, ketil- og plötusmiði, málmsteypu, rennismiði, yélvirkjun), klæðskurði, kökugerð, leturgrefti, matreiðslu, málaraiðn, mótaðsmiði, mýrun, myndskurði, pípulög, prentiðn, prentsetjaraiðn, rafvirkjun, rafvélavirkjun, reiðtygja- og aktygjasmíði, skipa- og bátasmíði, skósmiði, steinsmiði, sútaraiðn, tágaríðun, trúsmiði, vagnasmíði, veggfóðrun.
- B. 3 ár fyrir framreiðslumenn, hárgreiðslukonur, hattasaumara, ljósmyndara, netjara, prentmyndamótara, prentmyndatökumenn og reiða- og seglasaumara.

2. gr.

Á stöðum þar, sem ekki er unnt að hafa samfellda vinnu allt árið í einhverri iðn, og nemandinn getur fengið aðra atvinnu nokkurn hluta ársins, má dreifa náminu á fleiri ár, þó svo, að samanlagður mánaðafjöldi við námið samsvari þeim árafjölda, er að framan greinir. Þetta skal þó því aðeins gert, að hlutaðeigendur séu því samþykkir. Vinna við iðnnámið má þó aldrei vera minni en 6 mánuðir á ári.

3. gr.

Iðnaðarmaður, sem lokið hefur námi og prófi í einhverri iðngrein, og vill gerast nemandi í annari iðngrein innan sama flokks (sbr. 13. gr.), skal ekki þurfa nema hálfan námstíma þeirrar iðnar. Geta skal í námssamningnum ástæðunnar til þess, að samið er um styttri tímum en venjulega. Saman gildir þótt viðhótar- eða framhaldsnámið fari fram á skólum og verkstæðum erlendis.

II. KAFLI

Um prófnefndir.

4. gr.

Pá er nemandi hefur lokið iðnnámi, skal meistari hans snúa sér til formanns prófnefndar í iðninni á staðnum með beiðni um að nemandinn fái að ganga undir sveinspróf. Beiðninni, sem skal vera skrifleg, skal fylgja námssamningur nemandans, skírnarvottorð, vottorð meistara hans um að hann hafi lokið verklegu námi og vottorð frá iðnskóla um að hann hafi staðizt lágmarkspróf iðnnema í bóklegum fræðum, svo og prófgjald það, er um ræðir í 9. gr. Sé prófnefnd í iðninni ekki til á staðnum, ber meistara hans að snúa sér til hlutaðeigandi lögreglustjóra um að fá skipaða prófnefnd.

- 38 d. Tréflöt, $1 \times 0,5$ m að stærð, skal grunnmála, sléttu (spatla), mála og lakka.
 29. marz Á þenna flöt skal nemandinn mála sýnishorn af spjaldletri, ekki minna en 25 bókstafi og tölustafi. Próftaki velur stafagerð, en prófnefnd ákveður texta.
 e. Á pappaspjald, $0,4 \times 0,4$ m að stærð, skal mála með límlitum sömu liti og í grunnlitinn í verkefni 2.

14. Matreiðsla og framreiðsla.

a. Matreiðslumenn.

Nemandi skal:

1. taka hein úr kjöti eða fiski (er kjötið og fiskurinn tölusett og nemandinn dregur eina tölù, og tekur hein úr því, er talan visar til);
2. útbúa fiskrétt og kjötrétt til morgunverðar (skal um þrjá rétti í hvoru að velja og dregur nemandinn sinn af hvoru);
3. skreyta kalda framreiðslu, sem nemandinn má búa til eftir vild, enda hafi hann sjálfur búið til réttinn hjálparlaust;
4. búa til tvær ídýfur, aðra heita en hina kalda, t. d. „mayonnaise“, „bernaise“ eða „hollandaise“;
5. gefa skriflega lýsingu á rétti (á matseðli) er prófnefnd tiltekur, hvað i honum sé og hvernig hann sé gerður;
6. skýra munnlega matseðil, stúpu, fisk, millirétt, steik og ábæti. Dregur nemandinn einn réttinn og skýrir hvað í honum sé og hvernig hann sé gerður.

b. Framreiðslumenn.

Nemandi undirbúi og leggi á borð, þar sem framreiða skal kalda rétti (kalt borð) með tilheyrandi glösum og annist síðan framreiðsluna. Enn fremur skal hann undirbúa og leggja á borð, þar sem framreiða skal heitan samkvæmismat, með tilheyrandi glösum og annast síðan framreiðsluna.

15. Múr- og steinsmiði.

a. Í múrsmíði skal nemandi:

1. míra upp $1\frac{1}{2}$ steins mún með eins steins bindingu, 1,88 m langan og 1,25 m háan, bindinguna og öll 4 horn hennar skal sléttihýða;
2. hlaða um dyr eða gluggaop og loka að ofan með hringboga, sporöskjuboga eða oddboga. Auk þess skal nemandi sýna leikni í að draga loftlista og skera saman horn, leggja gólf og veggflísar, og loks að blanda, leggja og binda járbenta steinsteypu eftir uppdrætti.

b. Í steinsmiði skal nemandi:

1. höggva og fullgera áttstrendan girðingarsþöpul með strendan topp;
2. höggva og fullgera millistein í legstein með holboga umhverfis að ofan;
3. gera legstein með slípuðum og gljáðum framfleti og inngreyptum, gylltum krossi.

16. Myndagerð.

a. Ljósmyndagerð.

Nemandi skal taka myndir í myndastofu af mönnum og gömlum myndum, bæði við dagsljós og lampaljós, framleiða myndir á plötur, taka eftir plötum (kopiera) bæði á gasljóss- og dagsljósspappír, stækka mynd og fullgera, blælita ýmsar pappírstegundir og fullgera myndir. Heimilt er nemandi að leggja fram við prófið plötur og myndir frá námsárum sínum, sem hann sannanlega hefur gert sjálfur hjálparlaust, og er þá prófdómendum heimilt, að taka tillit til þeirra við prófið.

38

29. marz

b. Myndamótun.

Nemandi skal grafa (ætse) mynd í málum, bæði með punktum (autotypia) og punktalusa (strikmynnd), bæði með einum lit og allt að fjórum litum. Skal hann skila sýnishorni af myndinni ásamt málmplötu, tilbúinni til prentunar.

c. Myndataka.

Nemandi skal taka mynd (photographi) fyrir myndamótagerð (chliche), bæði með einum lit og allt að fjórum litum. Einnig skal hann yfirlifara (copiera) myndina á zink, eir eða aðra málma.

17. Netagerð.

Nemandi skal gera eftirlíkingu (Model) af hotnvörpu, eða teikna og gera eftirlíkingu af sildarnót. Stærð eftirlikinganna ákveða prófdómendur.

18. Pípulögn.

Nemandi skal inna af hendi þessi verk:

Setja upp að öllu leyti algeng hreinlætistæki í venjulegri íbúð, baðker, hándlaug, salerni og eldhúsaskvask með öllum nauðsynlegum að- og frárennslispípum. Enn fremur sýni hann kunnáttu sína í miðstöðvarlagningu með því að leggja miðstöð í hús, með ekki færri en 10 ofna leiðslu. Enn fremur sýni hann kunnáttu sína við að logsjóða og logskera pípur og þéttá lárétt samskeyti á $2\frac{1}{2}$ " og 4" steypujárnspípum, með hampi og blýi. Hann skal tinkveikja blý, eir- eða látuñspípur. Uppdrátt af lögnum skal ávallt afhenda nemanda fyrir prófið.

19. Prentiðn.**a. Prentun.**

Nemandi skal prenta hjálparlaust venjulega bókaörk í hraðpressu, ákveða hlutföll jaðra, síðuröðun, litarmagn og réttingu. Auk þess skal hann raða niður fjórum 8 bls. og tveimur 16 bls. örklum í tvennu lagi, prenta í fergipressu (diegelpressu) sjálfstæða auglýsingu, strikaform eða bréfhaus, prenta mynd (autotypi) á myndapappír. Myndina skal rétta með títskurði.

b. Setning.

Nemandi skal setja venjulegt lesmál í að minnsta kosti 2 klst. samfleytt, eftir algengu, skrifuðu handriti, binda út og taka próförk, er hann svo leiðréttir, setja titilsíðu, auglýsingu og eitthvert eyðublað. Einnig skal setja töflu með að minnsta kosti tvískiptum haus. Brjóta um vélsett letur, 16 síður í 8 blaða broti.

20. Rafmagnsíðn.**a. Rafvirkjana með skulu:**

- leggja ljósalögn í tveggja hæða hús með tveim greinum og 10 lampastæðum með spjaldi og lömpum, samkvæmt uppdrætti, er nemandi hefur gert, ásamt kostnaðaráætlun, og greinargerð fyrir því, hvers vegna ljósum er komið fyrir eins og sýnt er;
- leggja vélalögn að 5 hestafla vél eða stærri fyrir 3-fasa riðstraum eða fyrir rakstraum, með að minnsta kosti 10 metra bugðóttari lögn með spjaldi, ræsi, grunntengingu og viðtengingu rafvélarinnar við þá vél, sem hún á að knýja, eða er knúin af, t. a. m. ganga frá þeim, ef reimdráttur er notaður. Lögnin skal framkvæmd eftir uppdrætti, spennufall reiknað, vör ákvæðin og kostnaður allur sundurlíðaður;
- leggja 50 metra jarðstreng með tengihólkum á báðum endum og 2 greinihólkum, með að minnsta kosti 10 kg af lakki, hræddu á hvern hólk til

Reglugerðarbreyting þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 29 23. apríl 129
1946, um hafnargerðir og lendingarbaetur, til að öðlast þegar gildi, og gilda til 1. 11. júní
júní 1953, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að mál.

Samgöngumálaráðuneytið, 11. júní 1952.

F. h. r.
Páll Pálsson.

Brynjólfur Ingólfsson.

R E G L U G E R Ð
um iðnfræðslu.

130
12. júní

I. KAFLI
Iðngreinar.

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinsprófs skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar
eru.

2. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:

Bakaraiðn,
beykisiðn,
bifreiðasmíði,
bifvélavirkjun,
blikksmiði,
bókbandiðn,
feldskeraíðn,
flugvélavirkjun,
framreiðsluïðn,
gaslagning,
glerslípuu og speglagerð,
gull- og silfurasmíði,
hattasaumur,
hárgreiðsluïðn,
hárskera- og rakaraiðn,
hljóðfærasmíði,
húsasmíði,
húsgagnabólstrun,
húsgagnasmíði,
járníðnaður:
 eirsmíði,
 járnsmíði,
 ketil- og plötusmiði,
 málmssteypa,
 rennismíði,
 vélvirkjun,
Kjólasaumur,
kjötiðnaður,

klæðskurður:
 karla,
 kvenna,
kökugerð,
leirkeraðsmíði,
leturgröftur,
ljósmyndun,
ljósprentun,
matreiðsla,
málaraiðn,
mjólkuriðnaður,
mótaðsmíði,
múrun,
myndskurður,
netjagerð,
pípulögn,
prentiðn:
 setning,
 prentun,
prentmyndaljósmyndun,
prentmyndasmiði,
rafmagnsiðn:
 rafvirkjun,
 rafvélavirkjun,
reiða- og seglasaumur,
reiðtygja- og aktygjasmiði,
skriftvélavirkjun,
skipa- og bátasmíði,

130
12. júní

skósmíði,
steinsmíði,
sútaraiðn,
tágariðun,

úrsmíði,
útvarpsvirkjun,
vagnasmíði,
veggfóðrun.

Námstimi iönnema skal vera sem hér segir:

a. 5 ár:

Flugvélavirkjun.

b. 4 ár í eftirtöldum iöngreinum:

Bakaraíðn,
beykisiðn,
bifreiðasmiði,
bifvélavirkjun,
blikksmíði,
bókbandsiðn,
feldskeraiðn,
gaslagningu,
glerslípun og speglagerð,
gull- og sifursmíði,
hárskera- og rakaraiðn,
hljóðfærasmíði,
húsasmíði,
húsgagnabólstrun,
húsgagnasmíði,
járníðnaði:
eirsmíði,
járnsmíði,
ketil- og plötusmíði,
málsteypu,
rennismíði eða
vélvirkjun,
kjötiðnaði,
klæðskurði karla,
kökugerð,
leirkerasmiði,
leturgrefti,

Ijósprentun,
matreiðslu,
málaraiðn,
mjólkuriðnaði,
mótaðsmíði,
múrun,
myndskurði,
típulögn,
prentiðn:
setningu eða
prentun,
prentmyndaljósmyndun,
prentmyndasmíði,
rafmagnsiðn:
rafvirkjun eða
rafvélavirkjun,
reiðtygja- og aktygjasmiði,
skipa- og bátasmíði,
skósmíði,
skrifvélavirkjun,
steinsmíði,
sútaraiðn,
tágariðun,
tírsmíði,
útvarpsvirkjun,
vagnasmíði,
veggfóðrun.

c. 3 ár í eftirtöldum iöngreinum:

Framreiðsluðiðn,
hattasaumi,
hárgreiðsluðiðn,
kjólasaumi,

klæðskurði kvenna,
ljósmyndun,
netjagerð,
reiða- og seglasaumi.

4. gr.

Á stöðum, þar sem ekki er unnt að hafa samfellda vinnu allt árið í einhverri iðn og nemandinn getur fengið aðra atvinnu nokkurn hluta ársins, má dreifa nám- inu á fleiri ár, þó svo, að samaþlagður mánaðafjöldi við námið samsvari þeim ára-

130

12. júní

II. Feldskurður:

Próftaki skal sauma eitt af eftirfarandi verkefnum:

1. Vandaða skinnhúfu með fóðri og broti;
2. fóðra frakka með feldum úr heilum skinnum og setja á hann skinnkraga;
3. feldkápu úr 30 heilum skinnum eða fleirum (nota skal aftursting við samsaum skinnanna);
4. lausan loðkraga og loðstúku úr skunkskinnum eða marðarskinnum og fóðra hvort tveggja með rykkingum og skrautsaum. Í loðstúkunni skuli vera fleiri en eitt skinn, ef því verður við komið.

III. Kjólasaumur:

Próftaki skal teikna, sniða og sauma eitt af eftirfarandi verkefnum:

1. Siðdegiskjól;
2. kvöldkjól;
3. samkvæmiskjól; eða:
1. upphlut;
2. peysuföt (treyju og píls).

IV. Kvennaklæðskurður:

Próftaki skal teikna, sniða og sauma eitt af eftirfarandi verkefnum:

1. Vetrarkápu með skinni;
2. frakka (ulster, swagger);
3. skinnlausá kápu;
4. peysufatafrakka;
5. jakka og pils (dragt).

17. Leirkerasmiði:

1. Próftaki skal móta og renna eftirtalda þrjá gripi:

- a. Skrautker (vasa), hæð ca. 35 cm;
- b. skál, þvermál ca. 30 cm;
- c. könnu, hæð 25 cm.

Einn af þessum munum skal nemandi skreyta með upphleyptu mynda-skrauti.

2. Próftaki móti í leir kjertastjaka, geri af honum gibsform og taki svo leir-afsteypu af mótinu.

3. Próftaki sjái um þurrkun þessara fjögurra muna, máli þá og brenni. Gler-ung og liti skal hann blanda sjálfur og skrifa lítalýsingu. Að lokum skal hann slípa botnfleti munanna í slipivél og með handverkfærum.

18. Leturgröftur.

Próftáki skal handgrafa fjórar mismunandi leturgerðir á ýmsa lund, inn-sigli (með eiginhandarskrift, skrifletri eða prentletri), dyraspjöld með lakki i stöfunum og þrjá stálstimpla, einn með letri, annan með mynd og briðja með skrauti (ornament).

19. Ljósprentun.

Próftaki skal:

- a. Taka strikmynd og netmynd af góðri fyrirmynnd og framkalla þær. Enn fremur stækka mynd og minnka;
- b. undirbúa filmur undir gegnumlýsingu;
- c. undirbúa plötturnar með sýrum;
- d. gera plötturnar ljósnaðar með tilheyrandi efnum;

130
12. júní

- e. gegnumlýsa filmurnar á plötu;
- f. framkalla plöturnar með tilheyrandi efnun;
- g. undirbúa plötu fyrir prentun eða til þess að geymast án þess að hún ryðgi;
- h. stemma plötu við pappír;
- i. jafna svertu eða líti og stilla hlutfall á milli svertu og vatnskefla;
- j. prenta myndirnar í 100 eintökum.

20. Málun.

- a. Próftaki skal grunnmála, sléttá (spartla) og mála húsgagn eða tréflöt, $1 \times 1,5$ m að stærð, með einum eða fleiri litum. Á þennan flöt máli nemandinn þrjár línum í mismunandi litum og breiddum, þannig að fram komi rétthyrndir fletir. Prófflotinn skal gljálaakka eða lakka hann með móðublæ;
- b. próftaki skal mála flöt (pappír strengdan á ramma), $1 \times 1,5$ m að stærð, með ógljáðum ólulit eða ólumáli, lókkuðu með móðublæ, sem hér segir: Efri hluti flatarins málist með lit, eftir sýnishorni, er nemandinn dregur í lokuðu umslagi. Neðri hlutinn málist með lit, er nemandinn velur sjálfur. Milli þessara tveggja lita sé málaður 10 cm breiður horði með þriðja litnum. Á borðann skal mála skreytingu með ólulítum og skal nemandinn samræma áðurnefnda liti og skreytingu;
- c. tréflöt, $1 \times 0,6$ m að stærð, skal grunnmála, sléttá (spartla) og mála. Á þennan flöt skal nemandinn mála trú eða marmaralíkingu, lakka og fága með móðublæ;
- d. tréflöt, $1 \times 0,5$ m að stærð, skal grunnmála, sléttá (spartla), mála og lakka. Á þennan flöt skal nemandinn mála sýnishorn af spjaldletri, ekki minna en 25 bókstafi og tölustafi. Próftaki velur stafagerð, en prófnefnd ákveður texta;
- e. á pappaspjald, $0,4 \times 0,4$ m að stærð, skal mála með limlitum sömu liti og í grunnlitinn í verkefni b.

21. Matreiðsla og framreiðsla.

I. Matreiðslumenning:

Próftaki skal:

- a. Taka bein úr kjöti eða fiski (er kjötið og fiskurinn tölusett og próftakinn dregur eina tölu, og tekur bein úr því, er talan visar til);
- b. útbúa fiskrétt og kjötrétt til morgunverðar (skal um þrjá rétti í hvoru að velja og dregur próftakinn sinn af hvoru);
- c. skreyta kalda framreiðslu, sem próftakinn má búa til eftir vild, enda hafi hann sjálfur búið til réttinn hjálparlaust;
- d. búa til tvær ídýfur, aðra heita en hina kalda, t. d. „mayonnaise“, „bernaise“ eða „hollandaise“;
- e. gefa skriflega lýsingu á rétti (á matseðli), er prófnefnd tiltekur, hvað i honum sé og hvernig hann sé gerður;
- f. skýra munnlega matseðil, súpu, fisk, millirétti, steik og ábæti. Dregur nemandinn einn réttinn og skýrir hvað i honum sé og hvernig hann sé gerður.

II. Framreiðslumenning:

Próftaki undirbúi og leggi á borð, þar sem framreiða skal kalda rétti (kalt borð) með tilheyrandi glösum, og annist síðan framreiðsluna. Enn fremur skal hann undirbúa og leggja á borð, þar semi framreiða skal heitan samkvæmismat, með tilheyrandi glösum, og annast síðan framreiðsluna.

130 22. Mjólkuriðnaður.

12. júni

Próftaki skal:

- a. Vega inn mjólk með sæmilegum flýti, og taka sýnishorn fyrir fitu- og „reduktase“-mælingar. Hann skal situmæla mjólk eftir aðferð dr. Gerbers og kanna gerlamagn mjólkur eftir aðferð dr. Barthels og Jensens (reduktasc-prófun);
- b. setja í gang vélknúna skilvindu, gerilsneyða undanrennu til skyr- og ostagerðar, og rjómann til smjörgerðar. Próftakinn skal gera grein fyrir byggingu og meðferð skilvindna, Pasteurs-hitunartækja, gufuvéla, frystivéla og gufukatla;
- c. hleypa skyr og skýra áhrif hitastigs hleypis og þetta;
- d. búa í vélknúinn strokk, segja um hvenær fullstrokkað er, salta, hnoða og vatnsmæla smjörið, sýna handleikni við töku smjörsins úr stroknum og við smjörmótn (pökkun) með borði eða vél. Próftakinn skal og gera grein fyrir áhrifum mismunandi hitastigs við skaksturslok og áhrif eltingar á smjörið;
- e. sýna kunnáttu við að sýra rjóma;
- f. gera Gautaost eða einhverja tilsvarandi ostategund (úr 1000—2000 litra ostakeri), sýna handleikni við mótnun hans, skýra aðalganginn í þeim efna-breytingum, er eiga sér stað frá því ostamjólkinn er hleypt og þar til osturinn er fullgerður. Próftaki skal og sjóða mysuost, hræra hann og móta, og sýna leikni í vinnu í vörugeymslu.

23. Múr- og steinsmiði.**I. Múrsmiði:**

Próftaki skal:

1. Múra upp $1\frac{1}{2}$ steins mún með eins steins bindingu, 1,88 m langan og 1,25 m háan, bindinguna og öll 4 horn hennar skal sléttihúða;
2. hlaða um dyr eða gluggaop og loka að ofan með hringboga, sporoskjuboga eða oddboga. Auk þess skal próftaki sýna leikni í að draga loft-lista og skera saman horn, leggja gólf- og veggflisar og loks að blanda, leggja og binda járnþenta steinsteypu eftir upprætti.

II. Steinsmiði:

Próftaki skal:

1. Höggva og fullgera áttstrendan girðingarstöpul með strendan topp;
2. höggva og fullgera millistein í legstein með holboga umhverfis að ofan;
3. gera legstein með slípuðum og gljáðum framfleti og inngreyptum, gylltum krossi.

24. Myndagerð.**I. Ljósmyndagerð:**

Próftaki skal:

- a. Framkvæma myndatökur í ljósmyndastofu (mannamyndatökur) við dagsljós eða rafljós og endurtöku á gömlum og nýjum myndum;
- b. framkvæma „negativ Retusch“ (plötur eða filmur), „positiv Retusch“ á myndatökum, ásamt sömu vinnu á endurtökumyndum í frumistærð og stækkuðum;
- c. fullgera myndatökur sínar og stækkanir eftir nýjum og gömlum myndum, í „Kabinet“ að $\frac{1}{4}$ úr örkl eða stærra, eftir vali prófnefndar;

- d. munnlegt próf skal ná yfir alla almenna byggingu á „Objektivum“ 130 (linsum), skal skilgreina mismunandi tækni þeirra hvers fyrir sig í 12. júní notkun;
- e. notkun á litskífum skal sundurgreinast, verkun þeirra á mismunandi liti og áhrif þeirra, lit og ljósnaði á ljósmyndaplótu (film);
- f. öll kemisk efni, er nota þarf við ljósmyndagerð, skulu greind sundur, þau er nota þarf til framkóllunar á filmur og plötur og pappír, litunarböðum og alls annars, er nota þarf til daglegrar vinnu;
- g. þekkja nákvæmlega mismunandi gerðir af filmum og plótum, hraða þeirra, ljósnaði og litnæmi þeirra, bæði utanhúss og innan, einnig þekkja breytilegar pappírstegundir og hæfni þeirra við mismunandi vinnuskilyrði.

II. Prentmyndasmiði:

Próftaki skal grafa myndir í zink eða eir, punktamyndir fyrir mynda-pappír og grófari pappír, og punktalausa mynd (strikmýnd), bæði með einum lit og allt að fjórum litum. Skal hann skila sýnishornum af myndunum og plötunum tilbúnum til prentunar.

III. Prentmyndajósmyndun:

Próftaki skal ljósmynda punktamynd og strikmýnd (teikningu), bæði með einum lit og allt að fjórum litum. Einnig skal hann framleiða (framkalla) myndirnar og færa (kopiera) þær á zink eða eir. — Próftaki skal vera fær um að undirbúa ljósmyndaplötur og geta gert munnlega grein fyrir meðferð þeirra efna, er starfinu tilheyra.

25. Netagerð.

Próftaki skal gera eftirlíkingu (model) af botnvörpu, og teikna og gera eftirlíkingu af síldarnót. Stærð eftirlíkinganna ákveði prófdómendur.

26. Pípulögn.

Próftaki skal leggja einfalda hitalögnum og einföld hreinlætistæki á stað, sem prófnefnd útvegar til bess. Skulu verkefni valin, með tilheyrandi teikningum, einu fleiri en próftakar eru hverju sinni, og drægur hver próftaki sitt verkefni í hvorum flokki. Hann skal og sýna kunnáttu sína við að logsjóða og logskera pípur og tinkveikingu, enn fremur gera beygju eða té, eftir því sem prófverkefnið gefur ástæðu til og prófnefnd ákveður.

27. Prentið.

I. Setning:

Fræðilegt:

Próftaki skal gefa munnleg svör við nokkrum spurningum út úr undir-stöðuatriðum, áhalsafræði, iefnisfræði, listfræði og vinnufræði setningar og íslenzkri málfræði áhrærandi stafsetningu, og enn fremur leiðréttning á skakkt stafsettum, en læsilega skrifuðu handriti.

Verklegt:

Próftaki skal:

- a. Setja samfellt lesmál í einu klukkustund úr meginmálsletri, fyrirlagt með 4 dt. flögum, línlengd 16—20 dt., setja stafrófsmæli neðan við lausan frá, prófarka sátrið og leiðréttta síðan og prófarka aftur;
- b. leiðréttta í meðallagi slæma prófórk;

R E G L U G E R Ð
um iðnfræðslu.

93 [1960]

22. apríl

I. KAFLI**Iðngreinar.**

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinsprófs skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar eru.

2. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:

Bakaraiðn,
 beykisiðn,
 bifreiðasmiði,
 bifvélavirkjun,
 blikksmiði,
 bókbandsiðn,
 feldskeraíðn,
 flugvélavirkjun,
 framreiðsluiðn,
 gaslagning,
 glerslípun og speglagerð,
 gull- og silfursmiði,
 hattasaumur,
 hárgreiðsluiðn,
 hárskera- og rakaraíðn,
 hljóðfærasmíði,
 húsasmíði,
 húsgagnabólstrun,
 húsgagnasmíði,
 járniðnaður:
 eirsmiði,
 járnsmiði,
 ketil- og plötusmiði,
 málmsteypa,
 rennismiði,
 vélvirkjun,
 kjólasaumur,
 kjötiðnaður,
 klæðskurður:
 karla,
 kvenna,
 kökugerð,
 leirkerasmiði,

leturgröftur,
 ljósmyndun,
 matreiðsla,
 málaraiðn,
 mjólkuriðnaður,
 mótaskasmíði,
 múrun,
 myndskurður,
 netjagerð,
 offsetiðn:
 offsetmynda- og plötugerð,
 offsetrentun,
 pípulögn,
 prentiðn:
 setning,
 prentun,
 prentmyndaljósmyndun,
 prentmyndasmíði,
 rafmagniðn:
 rafvirkjun,
 rafvélavirkjun,
 reiða- og seglasaumur,
 reiðtygja- og aktygjasmiði,
 skriftvélavirkjun,
 skipa- og bátasmíði,
 skósniði,
 steinsmiði,
 sútaraiðn,
 tágariðun,
 úrsmiði,
 útvarpsvirkjun,
 vagnasmíði,
 veggfóðrun.

93
22. apríl

II. KAFLI
Námstíminn.

3. gr.

Námstími iðnnema skal vera sem hér segir:

- a. 5 ár:
Flugvélavirkjun.
b. 4 ár í eftirtöldum iðngreinum:

Bakaraiðn,
beykisiðn,
bifreiðasmíði,
bifvélavirkjun,
blikksmíði,
bókbandsiðn,
feldskeraiðn,
gaslagningu,
glerslípun og speglagerð,
gull- og silfurasmíði,
hárskera- og rakaraiðn,
hljóðfærasmíði,
húsasmíði,
húsgagnabólstrun,
húsgagnasmíði,
járníðnaði:
eirsmíði,
járnsmíði,
ketil- og plötusmíði,
málmssteypu,
rennismíði eða
vélvirkjun,
kjötiðnaði,
klæðskurði karla,
kökugerð,
leirkerasmíði,
leturgrefti,
matreiðslu,

málaraiðn,
mjólkuriðnaði,
mótaðsmíði,
múrun,
myndskurði,
offsetiðn:

offsetmynda- og plötugerð,
eða offsetprentun,
pípulög, prentiðn:

setningu eða
prentun,
prentmyndaljósmyndun,
prentmyndasmíði,
rafmagniðn;

rafvirkjun eða
rafvélavirkjun,
reiðtygja- og aktygjasmíði,
skipa- og bátasmíði,
skriftvélavirkjun,
steinsmíði,
sútaraiðn,
tágariðun,
úrsmíði,
útvarpsvirkjun,
vagnasmíði,
veggföðrun.

- c. 3 ár í eftirtöldum iðngreinum:

Framreiðsluiðn,
hattasaumi,
hárgreiðsluiðn,
kjólasaumi,
klæðskurði kvenna,

Ijósmyndun,
netjagerð,
reiða- og seglasaumi,
skósmíði.

4. gr.

Á stöðum, þar sem ekki er unnt að hafa samfellda vinnu allt árið í einhverri iðn og nemandinn getur fengið aðra atvinnu nokkurn hluta ársins, má dreifa námnu á fleiri ár, þó svo, að samanlagður mánaðafjöldi við námið samsvari þeim árfjöldu, er að framan greinir. Þetta skal þó aðeins gert, að hlutaðeigendur séu því samþykkir, enda komi samþykki lönfræðsluráðs til. Vinna við iðnnámið má þó aldrei vera minni en 6 mánuðir á ári.

- fyrir áhrifum mismunandi hitastigs við skaksturslok og áhrif eltingar á smjörið;
- e. sýna kunnáttu við að sýra rjóma;
 - f. gera Gautaost eða einhverja tilsvarandi ostategund (úr 1000—2000 litra ostakeri), sýna handleikni við móturn hans, skýra aðalganginn í þeim efna-breytingum, er eiga sér stað frá því ostamjólkini er hleypt og þar til osturinn er fullgerður. Próftaki skal og sjóða mysuost, hræra hann og móta, og sýna leikni í vinnu í vörugeymslu.

22. Múr- og steinsmiði.

I. Múrsmiði:

Próftaki skal:

1. Múra upp $1\frac{1}{2}$ steins mún með eins steins bindingu, 1,88 m langan og 1,25 m háan, bindinguna og öll 4 horn hennar skal sléthúða;
2. hlaða um dyr eða gluggaop og loka að ofan með hringboga, sporöskju-boga eða oddboga. Auk þess skal próftaki sýna leikni í að draga loft-lista og skera saman horn, leggja gólf- og veggflisar og loks að blanda, leggja og binda járnþenta steinsteypu eftir uppdrætti.

II. Steinsmiði:

Próftaki skal:

1. Höggva og fullgera áttstrendan girðingarstöpul með stírendan topp;
2. höggva og fullgera millistein i legstein með holboga umhverfis að ofan;
3. gera legstein með slípuðum og gljáðum framfleti og inngreypum, gylltum krössi.

23. Myndagerð.

I. Ljósmyndagerð:

Próftaki skal:

- a. Framkvæma myndatökur í ljósmyndastofu (mannamyndatökur) við dagsljós eða rafljós og endurtöku á gömlum og nýjum myndum;
- b. framkvæma „negativ Retusch“ (plötur eða filmur), „positiv Retusch“ á myndatökum, ásamt sömu vinnu á endurtökumyndum í frumstærð og stækkunum;
- c. fullgera myndatökur sinar og stækkanir eftir nýjum og gömlum myndum í „Kabinet“ að $\frac{1}{4}$ úr örök eða stærra, eftir vali prófnefndar;
- d. munnelegt próf skal ná yfir alla almenna byggingu á „Objektivum“ (linsum), skal skilgreina mismunandi tækni þeirra hyers fyrir sig í notkun;
- e. notkun á litskífum skal sundurgreinast, verkun þeirra á mismunandi liti og áhrif þeirra, lit og ljósnaði á ljósmyndaplötu (film);
- f. öll kemisk efni, er nota þarf við ljósmyndagerð, skulu greind sundur, þau er nota þarf til framköllunar á filmur og plötur og pappír, litunar-höðum og alls annars, er nota þarf til daglegrar vinnu;
- g. þekkja nákvæmlega mismunandi gerðir af filmum og plötum, hraða þeirra, ljósnaði og litnaði þeirra, bæði utanhúss og innan, einnig þekkja breytilegar pappírstegundir og hæfni þeirra við mismunandi vinnuskilyrði.

II. Prentmyndasmíði:

Próftaki skal grafa myndir í zink eða eir, punktamyndir fyrir mynda-pappír og grófari pappír, og punktalausa mynd (strikmýnd), bæði með ein-

um lit og allt að fjórum litum. Skal hann skila sýnishornum af myndunum 93
og plötunum tilbúnum til prentunar.

22. apríl

III. Prentmyndaljósmyndun:

Próftaki skal ljósmynda punktamynd og strikmynd (teikningu), bæði með einum lit og allt að fjórum litum. Einnig skal hann framleiða (framkalla) myndirnar og færa (kopiera) þær á zink eða eir. — Próftaki skal vera fær um að undirbúa ljósmyndaplötur og geta gert munnlega grein fyrir meðferð þeirra efna, er starfinu tilheyra.

24. Netagerð.

Próftaki skal gera eftirlíkingu (model) af botnvörpu, og teikna og gera eftirlíkingu af síldarnót. Stærð eftirlíkinganna ákveði prófdómendur.

25. Offsetiðn.

I. Offsetmynda- og plötugerð:

Fræðilegt:

Próftaki skal:

- Skilgreina ljósmyndafilmu efnisfræðilega og þau kemisku efni sem notuð eru við ljósmyndavinnu.
- gera sem gleggsta grein fyrir eiginleikum hinna ýmsu prentplatna og skýra blutverk þeirra kemisku efna sem við plötutöku eru notuð, einnig hvernig skuli blanda, algenga ljósnaða himnu fyrir plötur.

Verklegt:

Próftaki skal:

- Búa til netmynd og strikamynd í þeim stærðarhlutföllum sem prófnefndin ákeður.
- Litaðgreina mynd í allt að fjórum litum, með litnæmum („pankromatiskum“) filmum eða plötum. Framkalla þær og yfirfæra síðan á filmur eða pappír.
- skeyta saman filmur eftir þeim reglum sem prófnefnd ákveður.
- búa til vel prenthæfa plötur eftir net- og strikamynd. Próftaki geri sjálfur plötuna ljósnaða.

II. Offsetprentun:

Fræðilegt:

Próftaki skal:

- Skyra grundvallaratriði offsetprentunar;
- gera grein fyrir gerðum og eðli offsetpappírs;
- lysa á sem gleggstan hátt, eðli offsetlita og þeirra hjálparefna sem notuð eru;
- gera grein fyrir prenthæfni hinna ýmsu prentplatna.
- lysa gerð og meðhöndlun offsetprentdúks, vatns- og litavalsa.

Verklegt:

Próftaki skal undirbúa og stilla nákvæmlega prentvél fyrir þann pappír sem nota á, prenta síðan í 200 eint. fjögurra lita og netmynd er prófnefndin samþykkir. Að lokinni prentun skal próftaki ganga fullkomlega frá plötum og prentvél.

26. Rípulögn.

Próftaki skal leggja einfalda hitalögn og einföld hreinlætistæki á stað, sem prófnefnd útvegar til þess. Skulu verkefni valin, með tilheyrandi teikningum,

REGLUGERÐ

um iðnfræðslu.

A. HEÐNNAM

I. KAFLI

Iðngreinar.

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinsprófs skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar eru.

2. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:

Bakaraíðn,
beykisiðn,
bifreiðasmíði,
bifvélavirkjun,
bilamálun,
blikksmíði,
bókhandsiðn,
feldskeraiðn,
flugvélavirkjun,
framreiðsluïðn,
gaslagning,
glerslípun og speglagerð,
gull og silfurasmíði,
hattasaumur,
hárgreiðsluïðn,
hárskera- og rakaraiðn,
hljóðfærasmíði,
húsamíði,
húsgagnabólstrun,
húsgagnasmíði,
járníðnaður:
 eirsmíði,
 járnsmíði,
 ketil- og plötusmíði,
 málmsteypa,
 rennismíði,
 vélvirkjun,
kjólasaumur,
kjötiðnaður,
klæðskurður:
 karla,
 kvenna,
 kökugerð,
 leirkerasmíði,
 leturgröftur,

ljósmyndun:
 almenn ljósmyndun,
 pers. ljósmyndun,
matreiðsla,
málaraiðn,
mjólkuriðnaður,
mótaðsmíði,
múrun,
myndskurður,
netagerð,
offsetiðn:
 offsetmynda- og plötugerð,
 offsetprentun,
pípulög,.
prentiðn:
 setning,
 prentun,
prentmyndaiðn:
 prentmyndaljósmyndun,
 prentmyndasmíði,
rafmagnsiðn:
 rafvirkjun,
 rafvélavirkjun,
reiða- og seglasaumur,
reiðtygja- og aktygjasmíði,
skrifvélavirkjun,
skipa- og bátasmíði,
skósmíði,
skrúðgarðyrkja,
steinsmíði,
sútaraiðn,
tágariðun,
úrsmfði,
útvarpsvirkjun,
vagnasmíði,
veggfóðrun.

3. gr.

Nú kemur upp starfsgrein, sem ekki er gest ráð fyrir í 2. gr. reglugerðar þessarar, en telja má að falli undir iðnað, og skulu þá hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda, senda ráðuneytinu erindi um, að starfsgreinin verði viðurkennad sem iðngrein og leggja jafnframt fyrir það tillögur um nafn iðngreinarinnar, námtíma, kunnáttu- og prófskröfur.

Ráðuneytið skal leita umsagnar iðnfræðsluráðs, Landssambands iðnaðarmanna og iðnsveinaráðs A.S.Í. um erindið.

Fallist ráðuneytið, að fengnum umsögnum þeim, er greinir í næstu málsgreln hér að framan, á að gera starfsgreinina að iðngrein, breytir það reglugerð þessarar í samræmi við það og setur, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs, reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju iðngrein, þangað til fylgt geti orðið almennum ákvæðum reglugerðar þessarar.

II. KAFLI

Námstíminn.

4. gr.

Námstími iðnnema skal vera sem hér segir:

a. 5 ár:

Flugvélavirkjun.

b. 4 ár:

Bakaraiðn,
beykisiðn,
bifreiðasmíði,
bifvélavirkjun,
bilamálun,
blikksmiði,
bókbandsiðn,
feldskeraiðn,
gaslagning,
glerslipun og speglagerð,
gull- og silfurasmíði,
hárskera- og rækkaraiðn,
hljóðfærasmíði,
húsasmíði,
húsgagnabólstrun,
húsgagnasmíði,
járníðnaði:
eirsíði,
járnsíði,
ketil- og plötusíði,
málmsteypu,
rennismíði,
vélvirkjun,
kjötiðnaði,
klæðskurði karla,
kökugerð,
leirkerasmíði,
leturgrefti,

ljósmyndun:

alm. ljósmyndun,
pers. ljósmyndun,
matreiðslu,
málaraiðn,
mjólkuriðnaði,
mótaðsmíði,
múrun,
myndskurði,
offsetiðn:
offsetmynda- og plötugerð,
offsetprentun,
pípulögn,
prentiðn:
setningu,
prentun,
prentmyndaiðn:
prentmyndaljósmyndun,
prentmyndásmíði,
rafmagnsiðn:
rafvirkjun,
rafvélavirkjun,
reiðtygja- og aktygjasíði,
skipa- og hátasíði,
skrifvélavirkjun,
steinsíði,
sútaraiðn,
tágaríðun,
úrsmíði,
útvarpvirkjun,
vagnasmíði,
veggfóðrun.

Meisturum og iðnfyrtækjum er skylt að láta innrita nemendur sína til byrjunáms í iðnskóla þegar við fyrstu innritun, sem fer fram eftir að námssamningur er gerður.

X. KAFLI

Um kennslu og námsefni í iðnskólum.

66. gr.

Kennslugreinar skulu vera þessar:

Íslenzka, félagsfræði, reikningur, eðlis- og efnafræði, iðnfræði, teikning, danska, enska og bókfærsla.

67. gr.

Kennslan fer fram eftir námsskrá, sem ráðuneytið setur að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs.

Námsefni á undirbúningsnámskeiðum og sérnámskeiðum ákveður stjórn skólans að fengnu samþykki iðnfræðsluráðs.

68. gr.

Hver kennslustund í bóknámi skal vera 45 mínútur og skal að jafnaði gefa 10 mín. hlé milli kennslustunda. Vikulegur kennslutími má ekki fara fram úr 44 klukkustundum og ekki skal að jafnaði kenna lengur en 8 stundir dag hvern.

Starfræki iðnskóli verkleg námskeið, má hver kennslustund vera 60 mínútur. (Sbr. 79. gr.).

69. gr.

Nemendur í hverri bekkjardeild séu að jafnaði 24—26, eigi fleiri en 30 og aldrei færri en 10, nema um kennslu í sérgreinum sé að ræða.

Þegar nemendafjöldi leyfir, skal nemendum sömu iðngreinar skipað saman í bekkjardeild, en ella skal skipa saman nemendum skyldra iðngreina eftir því sem kostur er á.

XI. KAFLI

Verknámskólar. Markmið, inntökuskilyrði.

70. gr.

Verknámskólar iðnaðarins veita fræðslu, verklega og bóklega, um undirstöðu-atriði iðnaðarstarfa. Kennslan skal miða að því, að nemendur öðlist staðgóða þekkingu á vélum og verkfærum, sem um er að tefla, og eftum, sem úr er unnið, jafnframt sem áherzla skal lögð á þjálfun þeirra í starfi á kerfishbundinn hátt, með það að markmiði, að nemendur verði sem hæfastir til starfa í starfsgrein sinni að loknu námi.

71. gr.

Almenn inntökuskilyrði verknámskóla eru hin sömu sem iðnskóla, sbr. 63. gr., eftir því sem við á.

72. gr.

Verknámskólar skulu starfa frá 1. september til 31. maí ár hvert, og skal námslumi vera 32 kennsluvikur að viðbættum prófum. Kennsla skal miða að undirbúningi undir iðnnám, annað tækninám og iðnaðarstörf. Ráðuneytið getur heimilað, ef sérstaklega stendur á, að skipti megi starfstíma verknámskóla í tvö námstímabil, enda sé hvort tímabil eigi skemmta en 16 kennsluvikur auk prófa, svo að náð verði fullum kennslustundafjölda samkvæmt námsskrá.

STJÓRNARTÍÐINDI B 35 — 1974

Nr. 268.

586

27. maí 1974

REGLUGERÐ

um iðnfræðslu.

A. IÐNNÁM

I. KAFLI

Iðngreinar

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinspróf skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar eru.

2. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:

bakaraiðn	leirkerasmiði
beykisiðn	leturgröftur
bifreiðasmíði	ljósmyndun:
bifvélavirkjun	almenn ljósmyndun
bílamálun	persónu ljósmyndun
blikksmiði	matreiðsla
bókband	málaraiðn
feldskeraiðn	mjólkuriðn
flugvélavirkjun	mótasmíði
framreiðsluviðn	múrun
gaslagning	myndskurður
/glerslipun og speglagerð	netagerð
gull- og silfurasmíði	offsetiðn:
hattasaumur	offsetljósmyndun
hárgreiðsluviðn	offsetskreyting
hárskera- og rakaraiðn	offsetprentun
hljóðfærasmíði	pípulög
húsasmíði	prentiðn:
húsgagnabólstrun	setning
húsgagnasmíði	prentun
járníðnaður:	prentmyndaiðn:
eirsmíði	prentmyndaljósmyndun
járnsmiði	prentmyndasmiði
ketil- og plötusmiði	rafmagnsiðn:
málmsteypa	rafvirkjun
rennismíði	rafvélavirkjun
vélvirkjun	reiða- og seglasaumur
kjólasaumur	reiðtygja- og aktygjasmiði
kjötiðn	skrifvélavirkjun
klæðskurður:	skipa- og bátasmíði
karla	skósmíðaiðn:
kvenna	skóviðgerð

kökugerð	skósmíði
skrúðgarðyrkja	úrsmíði
steinsmíði	útvarpsvirkjun
sútaraiðn	vagnasmíði
tágariðn	veggfóðrun
tannsmíði	

3. gr.

Nú kemur til álita, að starfsgrein, sem ekki er gert ráð fyrir í 2. gr. reglugerðar þessarar, geti fallið undir iðnað, og skulu þá hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda, senda ráðuneytinu erindi um, að starfsgreinin verði viðurkennd sem iöngrein og leggja jafnfraamt fyrir það tillögur um nafn iöngreinarinnar, starfssvið, námstíma, kunnáttu og prófkrfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar Iðnfræðsluráðs um erindið.

Fallist ráðuneytið á að gera starfsgreinina að iöngrein, breytir það reglugerð þessari í samræmi við það og setur, að fengnum tillögum Iðnfræðsluráðs, reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju iöngrein. Pangar til verði fylgt almennum ákvæðum reglugerðar þessarar.

Samsvarandi vinnubrögð skal viðhafa, þegar eldri iöngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar.

4. gr.

Iðnfræðsluráð skipar fræðslunefndir fyrir hverja iöngrein. Fræðslunefndum ber að gera tillögur um bóknám og verknám fyrir viðkomandi iöngrein.

Ráðið leggur til sérfræðibjónustu fyrir fræðslunefndirnar og ákvæður í samráði við fræðslunefndir form og innihaldspætti í námsáetlun, þar með skilgreiningu á verklegu námi, bóklegu námi, námseiningagildi, námstíma fyrir einstaka þætti, skólaðstöðu, tækjapörf, kennsluleiðheiningar, prófverkefni og annað er máli skiptir.

II. KAFLI

Námstími.

5. gr.

Bókaiðnaður (grafisk fög).

Iöngreinar:	Námstími:
Bókbandsiðn	4 ár
Ljósmyndaiðn:	
almenn ljósmyndun	4 —
persónu ljósmyndun	4 —
Offsetiðn:	
offsetljósmyndun	4 —
offsetprentun	4 —
offsetskreyting og plötugerd	4 —
Prentiðn:	
prentun	4 —
setning	4 —
Prentmyndaiðn:	
prentmyndaljósmyndun	4 —
prentmyndasmíði	4 —

Nú getur nemandi einhværra orsaka vegna ekki sótt skóla á tilsettum tíma, og skal þá sækja um skólavist á öðrum tíma til skólastjórnar með a. m. k. fjögurra vikna fyrirvara.

X. KAFLI
Um kennslu og námsefni í iðniskólum.

67. gr.

Kennslugreinar skulu vera þessar:
Íslenska, félagsfræði, reikningur, eðlis- og eftafræði, iðnfræði, teikning, danska, enska og bókfærsla.

68. gr.

Kennslan fer fram eftir námsskrá, sem ráðuneytið setur að fengnum tillögum Iðnfræðsluráðs.

Óheimilt er skólanum að skerða þann stundafjölda, sem gert er ráð fyrir í námsskrá, og verði um endurtekin forföll kennara að ræða, skal skólinn bæta nemendum slik forfölli.

Námsefni á undirbúningsnámskeiðum og sérnámskeiðum ákveður stjórn skólaans að fengnu samþykki Iðnfræðsluráðs.

69. gr.

Lengd hverrar kennslustundar og fjölda þeirra í hverri námsgrein skal miða við að ná þeim heildastundafjölda, sem gert er ráð fyrir í námsskrá. Vikulegur kennslutími nema má ekki fara fram úr 40 klukkustundum á viku, og að jafnaði skal ekki kenna hverjum nema lengur en 8 klukkustundir dag hvern.

70. gr.

Nemendur í hverri bekkjardeild séu að jafnaði 24—26, eigi fleiri en 30 og aldrei færri en 10, nema um kennslu í sérgreinum sé að ræða.

Pegar nemendafjöldi leyfir, skal nemendum sömu iðngreinar skipað saman í bekkjardeild, en ella skal skipa saman nemendum skyldra iðngreina, eftir því sem kostur er á.

XI. KAFLI
Verknámskólar. Markmið. Inntökuskilyrði.

71. gr.

Verknámskólar iðnaðarins veita fræðslu verklega og bóklega um undirstöðu-atriði iðnaðarstarfa. Kennslan skal miða að því, að nemendur öðlist staðgöða þekkingu á vélum og verkfærum, sem um er að tefla og efnunum, sem úr er unnið; jafnframt því sem áhersla skal lögð á þjálfun þeirra í starfi á kerfisbundinn hátt með það að markmiði, að nemendur verði sem hæfastir til starfs í starfsgrein sinni að loknu námi.

72. gr.

Almenn inntökuskilyrði verknámskóla eru hin sömu sem iðniskóla sbr. 64 gr., eftir því sem við á.

73. gr.

Verknámskólar skulu starfa frá 1. september til 31. maí ár hvert, og skal námstími vera 32 kennsluvirkur að viðbættum prófum. Kennsla skal miða að undirbúnungi undir iðnnám, annað tækninám og iðnaðarstörf. Ráðuneytið getur heim-

R E G L U G E R Ð
um iðnfræðslu.

A. IÐNNÁM

I. KAFLI

Iðngreinar.

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinsprófs skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar eru.

2. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:

bakaraiðn	leirkerasmiði
beykisiðn	leturgröftur
bifreiðasmíði	ljósmyndun:
bifvélavirkjun	almenn ljósmyndun
bilamálun	persónu ljósmyndun
blikksmiði	matreiðsla
bókband	málaraiðn
feldskeraiðn	mjólkuriðn
flugvélavirkjun	mótasmíði
framreiðsluviðn	múrun
gaslagning	myndskurður
glerslípun og speglagerð	netagerð
gull- og silfurasmíði	offsetiðn:
hattasaurur	offsetljósmyndun
hárgreiðsluviðn	offsetskeyting
hárskera- og rakaraiðn	offsetprentun
hljóðfærasmíði	pípulög
húsasmíði	prentiðn:
húsgagnabólstrun	setning
húsgagnasmíði	prentun
járníðnaður:	prentmyndaiðn:
eirsmíði	prentmyndaljósmyndun
járnsmiði	prentmyndasmíði
ketil- og plötusmiði	rafmagniðn:
málmsteypa	rafvirkjun
rennismíði	rafvélavirkjun
vélvirkjun	reiða- og séglasaumur
kjólasaurur	reiðtygja- og aktygjasmiði
kjötiðn	skriftvélavirkjun
klæðasaumur:	skipa- og bátasmíði
karla	skósmíðaiðn:
kvenna	skóviðgerð
kökugerð	skósmíði

1. október 1975.

1111

Nr. 554.

skrúðgarðyrkja	úrsmíði
steinsmiði	útvarpsvirkjun
sútaraiðn	vagnasmíði
tágariðn	veggfóðrun
tannsmíði	

3. gr.

Nú kemur til álita, að starfsgrein, sem ekki er gert ráð fyrir í 2. gr. reglugerðar þessarar, geti fallið undir iðnað, og skulu þá hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda, senda ráðuneytinu erindi um, að starfsgreininn verði viðurkennd sem iðngrein og leggja jafnframt fyrir það tillögur um nafn iðngreinarinnar, starfssvið, námstíma, kunnáttu og prófskröfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar Iðnfræðsluráðs um erindið. Fallist ráðuneytið á að gera starfsgreinina að iðngrein, breytir það reglugerð þessari í samræmi við það og setur, að fengnum tillögum Iðnfræðsluráðs, reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju iðngrein. Pangar til verði fylgt almennum ákvæðum reglugerðar þessarar.

Samsvarandi vinnubrögð skal viðhafa, þegar eldri iðngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar.

4. gr.

Iðnfræðsluráð skipar fræðslunefndir fyrir hverja iðngrein. Fræðslunefndum ber að gera tillögur um bóknám og verknam fyrir viðkomandi iðngrein.

Ráðið leggur til sérfræðibjónustu fyrir fræðslunefndirnar og ákveður í samráði við þær form og innihaldsbætti í námskrá, skilgreinir bóklegt og verklegt nám, ákvarðar umi skólaaðstöðu, tækjapör, kennsluleiðbeiningar, prófverkefni og annað er máli skiptir.

II. KAFLI

Námstími.

5. gr.

Bókaiðnaður (grafisk fög).

Námstími:

Iðngreinar:	
Bókbandsiðn	4 ár
Ljósmyndaiðn:	
almenn ljósmyndun	4 —
persónu ljósmyndun	4 —
Offsetiðn:	
offsetljósmyndun	4 —
offsetprentun	4 —
offsetskreyting og plötugerð	4 —
Prentiðn:	
prentun	4 —
setning	4 —
Prentmyndaiðn:	
prentmyndaljósmyndun	4 —
prentmyndasmiði	4 —

66. gr.

Skólinn er því aðeins skyldugur að taka nema úr sínu umdæmi, að greinin sé kennd við skólann. Nemum úr öðrum skólaumdænum er skylt að veita viðtöku í þeim greinum, sem kenndar eru við skólann, ef viðkomandi sveitarfélag samþykkir greiðsluskyldu sína (sjá 129. gr.).

Nemendur skulu hafa löglega námssamninga og fullnægja öðrum settum skilyrðum. Iðnfræðsluráð tilkynnir iðnskólum um þá iðnnema, sem innrita skal í skólanum samanber 16. gr., samkvæmt námssamningi og skal iðnskólinn ákveða námsferil nemandans í skólanum og tilkynna hann nema og meistara eða iðnfyrirtæki.

Við slika ákvörðun námsferils skal ætið hafa í huga, að neminn geti lokið skólanámi á samningstímanum.

Ennfremur skal senda sömu aðilum árlega tilkynningu um, hvenær nemi skuli koma í skóla.

Meistarar og iðnnemar skulu tilkynna forföll, en meistarar, sem sanna ekki forföll nemenda sinna, skulu greiða fullan skólkostnað að mati skólans, ef nemandinn vill halda áfram námi.

Nú getur nemandi einhverra orsaka vegna ekki sótt skóla á tilsettum tíma, og skal þá sækja um skólavist á öðrum tíma til skólastjórnar með a.m.k. fjögurra vikna fyrirvara.

X. KAFLI Um kennslu og námsefni í iðnskólum.

67. gr.

Kennslugreinar skulu vera:

A. Í almennum greinum:

Íslenska,
Danska,
Enska,
Stærðfræði,
Efna- og eðlisfræði,
Bókfærsla,
Félagsfræði.

B. Í faggreinum:

Iðnfræði,
Efnis- og tækjafræði,
Undirstaða í teikningum,
Teikningalestur,
Efnijsáætlanir,
Verkpátttagreining,
Vinnuáætlanir,
Hjálp í viðlögum / öryggi á vinnustað.

68. gr.

Kennsla í faggreinum fer eftir námsskrám er menntamálaráðuneytið setur að fengnum tillögum Iðnfræðsluráðs. Kennsla í almennum greinum fer eftir sérstakri námsskrá er menntamálaráðuneytið setur.

Óheimilt er skólanum að skerða þann stundafjölda, sem gert er ráð fyrir í námsskrá, og verði um endurtekin forföll kennara að ræða, skal skólinn bæta nemendum slík forföll.

Námsefni á undirbúningsnámskeiðum og sérnámskeiðum ákveður stjórn skólans að fengnu samþykki Iðnfræðsluráðs.

69. gr.

Lengd hverrar kennslustundar og fjölda þeirra í hverri námsgrein skal miða við að ná þeim heildarstundafjölda, sem gert er ráð fyrir í námsskrá. Víkulegur kennslutími nema má ekki fara fram úr 40 klukkustundum á viku, og að jafnaði skal ekki kenna hverjum nema lengur en 8 klukkustundir dag hvern.

STJÓRNARTÍÐINDI B 47 — 1981

25. ágúst 1981.

891

Nr. 558.

REGLUGERÐ

um iðnfræðslu

A. NÁM Í VERKSMIÐJUIÐNAÐI

I. KAFLI

Skipulag og framkvæmd.

1. gr.

Heimilt er að efna til fræðslu í verksmiðjuðnaði samkvæmt ákvörðun ráðherra að fengnum tillögum samtaka iðnrekenda og verksmiðjufólks.

2. gr.

Ákveði menntamálaráðuneytið að koma á fót kennslu í verksmiðjuðnaði skal Iðnfræðsluráð skipa fræðslunefnd kunnáttumanna í greininni. Sjá 11. grein laga um iðnfræðslu nr. 68/1966 og samanber 8. grein þessarar reglugerðar.

Fraðslunefndin gerir tillögur um allt skipulag námsins í samráði við viðkomandi samtök vinnumarkaðarins og leggur þær fyrir Iðnfræðsluráð.

Stefna ber að því að ein fræðslunefnd sé í hverri starfsgrein iðnaðarins hvort sem um er að ræða verksmiðjuðnað eða handiðnað.

3. gr.

Nám í verksmiðjuðnaði skal skipulagt á grundvelli menntunarþarfa greinarinnar. Heimilt er að skipuleggja námið á námsbraut þar sem neminn lýkur ákveðnum einingum í einu og fær þær metnar (hæfnismat). Slik þrepamenntun skal vera í samræmi við starfsskiptingu í þeiri grein verksmiðjuðnaðar sem um er að ræða. Í námsreglum skal segja fyrir um störf þau er neminn skal hljóta æfingu í á hverju námstímabili. Í námisskrá skal segja fyrir um bóklegt og verklegt nám í skóla.

Námið skal allt skipulagt í einingum og fyrir hverja einingu skal skilgreina þá færni sem nemi skal hafa tileinkað sér er haðn hefur lokið námseiningunni.

4. gr.

Náminu skal ljúka með hæfnismati (verklegu og skriflegu) á vegum viðkomandi fræðslunefnda. Markmið matsins er að sannreyna hvort neminn hefur tileinkað sér, svo fullnægjandi sé, þá færni sem nauðsynleg er talin til starfa í þeiri grein verksmiðjuðnaðar sem um er að ræða.

A skírteini sem Iðnfræðsluráð gefur út skal greina heiti þeirrar greinar verksmiðjuðnaðar sem um er að ræða, nafn nemans, fæðingardag hans og nafnnúmer, innihald námsins og árangur.

B. IÐNNÁM**II. KAFLI
Iðngreinar.**

5. gr.

Skylt er að halda uppi iðnfræðslu til sveinsprófs og meistaraprófs í þeim iðngreinum sem löggiltar eru samkvæmt því sem segir í reglugerð þessari.

6. gr.

Löggiltar iðngreinar eru þessar:		
bakaraiðn	leirkerasmíði	útvarpssvið
beykisiðn	leturgröftur	rafmagnsíðn:
bifreiðasmíði	ljósmyndun:	rafvirkjun
bifvélavirkjun	almenn ljósmyndun	rafvélavirkjun
bílamálun	persónuljósmyndun	reiða- og seglasaumur
blikksmíði	málaraiðn	reiðtygja- og aktygjasmíði
bókband	málsteypa	rennismíði
eirsmíði	mjólkuriðn	skipa- og bátasmíði
feldskurður	matreiðsla	skósmíðaiðn:
flugvélavirkjun	mótasmíði	skóviðgerð
framreiðsluðn	múraraiðn	skósmíði
gaslagning	myndskurður	skruðgárðyrkja
glerslípun og speglagerð	netagerð	stálsmíði:
gull- og sifursmíði	offsetiðn:	stálskipasmíði
hattasaumur	offsetljósmyndun	stálvirkjasmíði
hárgreiðsluðn	offsetrentun	steinsmíði
hárskera- og rakaraiðn	offsetskeyting	sútaraiðn
hljóðfærasmíði	pípulögn	tágariðn
húsaðsmíði	prentiðn:	tannsmíði
húsgagnabólstrun	prentun	úrsmíði
húsgagnasmíði	setning	vagnasmíði
járnsmíði	prentmyndaiðn:	veggfóðrun
kjólasaumur	prentmyndaljósmyndun	vélsmíði:
kjötiðn	prentmyndasmíði	vélvirkjun
klæðasaumur:	rafeindavirkjun:	aflýðalar
karla	fjarskiptasvið	frystivélar
kvenna	tölbusvið	loft- og vökvastýringar
kökugerð		

7. gr.

Nú kemur til álita að starfsgrein, sem ekki er talin upp í 6. grein í þessari reglugerð, geti fallið undir iðnað og skulu þá hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda, senda ráðuneytið erindi um að starfsgreinin verði viðurkennd sem iðngrein og leggja jafnframt fyrir það tillögur um nafn iðngreinarinnar, starfssvið, námstíma, kunnáttu og prófkröfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar Iðnfræðsluráðs um erindið.

Fallist ráðuneytið á að gera starfsgreinina að iðngrein breytir það þessari reglugerð í samræmi við það og setur, að fengnum tillögum Iðnfræðsluráðs, reglur um veitingu starfs-

25. ágúst 1981.

893

Nr. 558.

réttinda í hinni nýju iðngrein, en þangað til verði fylgt almennum ákvæðum í reglugerð þessari. Samsvarandi vinnubögð skal viðhafa þegar eldri iðngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar.

8. gr.

Iðnfræðsluráð skipar fræðslunefndir fyrir hverja löggilta iðngrein. Leitað skal tilnefninga frá aðilum vinnumarkaðarins um tvo nefndarmenn en Sambandi iðnfræðsluskóla um hinn þriðja. Iðnfræðsluráð leggur fræðslunefndum til starfslið og sérfræðipjónustu.

Hlutverk fræðslunefnda er að gera áæflanir um námsskrár- og námsgagnagerð fyrir greinina og að láta vinna tillögur að námsskráum og námsgögnum fyrir greinina undir yfirstjórn Iðnfræðsluráðs.

Fræðslunefndir skulu hafa samráð við viðkomandi aðila vinnumarkaðarins að því er varðar gerð námsskráa og námsgagna. Sjá nánar um námsreglur í 33. grein námsskrár, í 71. grein, reglur um aðstöðu og tækjaþörf á skólaverkstæðum; reglur um löggildingu iðnfyrirgrein, reglur um framkvæmd samræmdra sveinsprófa og tækja og meistara, sbr. 17. og 18. grein, reglur um framkvæmd samræmdra sveinsprófa og val á prófstöðum fyrir þau. Fræðslunefndir eru einnig umsagnaræðilar fyrir stjórnvöld um mál er varða iðngreinina.

Iðnfræðsluráð lætur í té upplýsingar og fræðslu fyrir fræðslunefndir og starfslið þeirra eftir nánari ákvörðun hyerju sinni. Iðnfræðsluráð setur fræðslunefndum nánari starfsreglur með erindisbréfi.

III. KAFLI

Námstími og námssamningar.

9. gr.

Endurskoða skal námstíma í einstökum iðngreinum jafnskjótt og reynsla af verknámsbrautum, vinnubókum og sveinsprófum er orðin nægjanleg að mati viðkomandi fræðslunefndar.

10. gr.

Námstími í einstökum iðngreinum skal vera svo sem greint er hér á eftir. Námstímanum er skipt í skólatíma og starfstíma. Til þess að iðnnemi teljist hafa lokið iðnnámi skal hann hafa lokið bóknámi á iðnnámsbraut og starfstíma í iðninni töldum í vinnuvikum eins og þánar er sagt hér á eftir.

Hver námsönn í skóla skal reiknast 16 vikur.

Vinnuvikan telst vera 40 klukkustundir í dagvinnu og skal reikna með fjarveru vegna lögákveðinna og samningsbundinna sumarleyfa. Ekki skal reikna til styttingar unnin sumarleyfi. Þá skal einnig reikna með í starfstíma fráveru vegna slysa og veikinda allt að 6 mánuði á samningstímanum. Hið sama gildir um allt að þriggja mánaða barnsburðarleyfi námsstúlkum enda taki hún eigi laun þann tíma. Reikna skal til styttingar viðurkennt nám sem nemi hefur lokið áður samkvæmt nánari reglum sem Iðnfræðsluráð setur.

Ekki skal styrra starfstímann vegna starfs í iðngreininni áður en samningur var gerður.

Þar sem í athugasemdadálki í upptalningunni hér á eftir er merkt¹⁾ skal því aðeins heimilt að taka nema til náms í greininni að Iðnfræðsluráð leyfi að gerður sé námssamningur og ákveði námstíma hverju sinni.

Þar sem merkt er²⁾ í athugasemdadálki eru í gildi sérreglur um námsfyrirkomulag sem geta skal um í námssamningi.

Iðngreinar:	Námstími:				Alls Ár	Ath.
	Skólatími Annir/Vikur	Starfstími Vikur				
bókaiðnaður (grafisk fög)						
bókbandsiðn	3	48	160		4	
ljósmyndaiðn:						
almann ljósmyndun	3	48	160		4	
persónuljósmyndun	3	48	160		4	
offsetiðn:						
offsetljósmyndun	3	48	160		4	
offsetprentun	3	48	160		4	
offsetskeyting	3	48	160		4	
prentiðn:						
prentun	3	48	160		4	
setning	3	48	160		4	
prentmyndaiðn:						
prentmyndaljósmyndun	3	48	160		4	
prentmyndasmíði	3	48	160		4	
byggingsariðnaður						
húsasmíði	3	48	160		4	
málaraiðn	3	48	160		4	
múraraíðn	3	48	160		4	
pípulagnir	3	48	160		4	
skráðgarðyrkja	3	48	108		3	
steinsmíði	3	48	160		4	
veggfóðrun	3	48	160		4	
fata-, skinn- og leðuriðnaður						
feldskurður	3	48	160		4	
hattasaumur	3	48	108		3	
kjólasaumur	3	48	108		3	
klæðasaumur karla	3	48	160		4	
klæðasaumur kvenna	3	48	108		3	
netagerð	3	48	108		3	
reiða- og seglasaumur	3	48	108		3	
reiðtygja og aktygjasmíði	3	48	160		4	
skósmíðaiðn:						
skóviðgerð	3	48	108		3	
skósmíði	3	48	108		3	
sútaraiðn	3	48	160		4	
matvælaiðnaður						
bakaraiðn	3	48	160		4	
kjötíðn	3	48	160		4	
kökugerð	3	48	160		4	
matreiðsla	3	48	160		4	
mjólkuriðn	3	48	160		4	
málmiðnaður						
bifreiðasmíði	3	48	160		4	
bifvélavirkjun	3	48	160		4	
bílamálun	3	48	160		4	
blikksmíði	3	48	160		4	
eirsmíði	3	48	160		4	
flugvélavirkjun	3	48	160		4	
gaslagning	3	48	160		4	
gull- og silfurasmíði	3	48	160		4	
járnsmíði	3	48	160		4	

¹⁾
¹⁾ og ²⁾
¹⁾

REGLUGERÐ

um löggiltar iðngreinar, námssamninga, sveinspróf og meistararéttindi.

I. KAFLI

Gildissvið.

1. gr.

Reglugerð þessi fjalldar um löggiltar iðngreinar og starfsþjálfun, gerð námssamninga, skipulag og framkvæmd iðnnáms skv. samningi, réttindi og skyldur iðnnema, sveinspróf og meistararéttindi.

Um aðra þætti iðnnáms vísast til reglugerðar nr. 105/1990 um framhaldsskóla.

II. KAFLI

Löggiltar iðngreinar.

2. gr.

Löggiltum iðngreinum er skipað í iðngreinaflokkum sem hér segir:

Bókiðngreinar (grafisk fög)

bókband
prentsmíði
prentun

Bygginga- og tréiðngreinar
húasasmíði
húsgagnabólstrun
húsgagnasmíði
málaraiðn
múraraíðn
pípulagnir
skrúðgarðyrkja
veggfórun

Fata-, skinna- og leðuriðngreinar
kjólasaumur
klæðskurður karla
klæðskurður kvenna
reiðtygja- og aktygjasmiði
skósmíðaðn:

skósmíði
skóviðgerð

feldskurður

Matvælaiðngreinar
bakariðn
kjötiðn
kökugerð
matreiðsla
framreiðsluðn

Málmiðngreinar

bifreiðasmíði
bifvélavirkjun
biflamálun
blikksmfði
flugvélavirkjun¹⁾
járnsmíði
málmsteypa²⁾
rennismíði
skipa- og bátasmíði stálsmiði:
stálskipasmíði
stálvirkjasmíði
rafsuða, sérgrein
vélsmíði:
jónvélavirkjun
aflvélar
frystivélar
loft- og vökvastýringar

Rafiðngreinar

rafeindavirkjun
rafveituvirkjun
rafvélavirkjun
rafvirkjun
úrsmíði²⁾

Snyrtigreinar

hárgeiðsla
hárskurður
snyrtifræði

*Fámmennar iðngreinar **

a) listgreinar
giarslipun og speglagerð¹⁾
gull- og silfurasmíði
leirkerasmiði¹⁾
eturgröftur
myndskurður¹⁾
steinsasmíði¹⁾
tágaríðun¹⁾
b) aðrar iðngreinar
beykisiðn¹⁾
eirsmíði¹⁾
hattasaumur
hljóðfærasmíði¹⁾
mótaðsmíði²⁾
reiða- og seglasaumur¹⁾
sútaraiðn
vagnasmíði¹⁾
Iðngreinar sem ekki er skipað í framangreinda flokka eru:
mjólkuriðn²⁾
netagerð
ljósmyndun
tannsmíði

* Menntálaráðuneytinu er ekki skylt að halda uppi stöðugri kennslu í iðngreinum sem falla undir þennan flokk.

¹⁾ Því aðeins er heimilt að taka nema til náms í greininni að menntálaráðuneytið leyfi að gerður sé námssamningur og ákveði námstíma hverju sinni.

²⁾ Í gildi eru sérreglur um námsfyrirkomulag sem geta skal um í námssamningi.

3. gr.

Kveðið skal á um námstíma iðnnáms í námskrá. Námstímanum er skipt samkvæmt námskrá í nám í skóla og starfsnám í atvinnulífinu sem fram fer skv. námssamningi eða samningi um starfsþjálfun á vegum skóla.

Meistari og iðnfyrirtæki skulu láta nemendur sína ganga í framhaldsskóla jöfnum höndum á námstímanum.

4. gr.

Komi til álita að starfsgrein, sem ekki er talin upp í 2. gr. í þessari reglugerð, verði löggilt iðngrein skulu hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda; senda ráðuneytinu beiðni þar um og læggja jafnframt fyrir það tillögur um nafn iðngreinarinnar, starfssvið, námstíma og kunnáttu- og prófkröfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar iðnfræðsluráðs um erindið.

Fallist ráðuneytið á að löggilda greinina breytir það þessari reglugerð til samræmis og setur reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju iðngrein. Samsvarandi vinnubrögð skal viðhafa þegar eldri iðngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar, þ.e. þegar sérvíð iðngreinar er viðurkennt.

5. gr.

Menntamálaráðuneytið getur viðurkennt iðnmenntun sem áflað er erlendis gegn framvísun prófvottorðs og veitt starfsleyfi hér á landi án þess að viðkomandi gangi undir sveinspróf, enda séu kröfur til námsins sambærilegar við þær sem gerðar eru til viðkomandi starfsréttinda hér á landi. Einnig er heimilt að veita einstaklingi með starfmenntapróf erlendis frá að sanna kunnáttu sína með sveinsprófi ef erfitt reynist að fá fram nægilega örugg gögn.

Einnig getur ráðuneytið veitt manni heimild til tiltekenna starfa sem hann hefur hlotið menntun til, þótt þau teljist til starfssviðs löggiltar iðngreinár, sé iðngreinin svo lítið stunduð hér á landi að skortur sé á verkkunnáttu og þekkingu til viðkomandi starfa.

Áður en menntamálaráðuneytið veitir starfsleyfi skal það leita álits fræðslunefndar viðkomandi iðngreinafloks.

III. KAFLI Gerð iðnnáms- og starfsþjálfunarsamninga.

6. gr.

Pegar meistari eða iðnfyrirtæki tekur iðnnema skal gera um það iðnnámssamning í samræmi við 24. gr. laga um framhaldsskóla og ákvæði reglugerðar þessarar. Iðnnemar, sem lokið hafa grunndeild eða framhaldsdeild iðnfræðsluskóla og þurfa að fá verknám í atvinnulífinu undir sveinspróf, gera sams konar samning.

7. gr.

Enginn má gera iðnnámssamning yngri en 16 ára sbr. 41. gr. laga nr. 53/1966 um vernd barna og ungmenna. Í iðngreinum þar sem vinnuhættir, vinnuskilyrði, vinnutími eða önnur atriði gera slíkt nauðsynlegt getur menntamálaráðuneytið áskilið hærra aldursmark eða ef önnur lög kveða svo á um. Menntamálaráðuneytinu er heimilt að gera próf af verknámsbraut að skilyrði fyrir því að iðnnámssamningur sé gerður ef fyrir liggur samþykki um slíkt frá aðilum vinnumarkaðarins í iðngreininni.

8. gr.

Meistari eða iðnfyrirtæki, sem óskar heimildar til að taka iðnnema, skal senda skriflega umsókn til menntamálaráðuneytisins ásamt þeim gögnum sem áskilin eru á hverjum tíma.

Menntamálaráðuneytið skal, að lokinni athugun, gefa út heimild til iðnmeistara sem það telur hæfan til að taka iðnnema. Skal þar skilgreint hversu marg aðnnema viðkomandi megi hafa í námi á sama tíma og á sama námsári. Á sama hátt skal iðnfyrirtæki, sem hefur iðnmeistara í þjónustu sinni, veitt heimild til að taka iðnnema.

Meistari eða iðnfyrirtæki getur ekki tekið iðnnema til reynslu fyrr en að fenginni heimild. Heimild til að taka iðnnema gildir að hámarki í 5 ár og skal þá sótt um að nýju.

STJÓRNARTÍÐINDI B 99 – 1995

20. október 1995

1395

Nr. 560

REGLUGERD

um löggiltar iöngreinar, námssamninga, sveinspróf og meistararéttindi.

1. KAFLI

Gildissvið.

1. gr.

Reglugerð þessi fjallar um löggiltar iöngreinar og starfspjálfun, gerð námssamninga, skipulag og framkvæmd iönnáms skv. samningi, réttindi og skyldur iönnema, sveinspróf og meistararéttindi.

Um aðra þetti iönnáms vísast til reglugerðar um framhaldsskóla nr. 105/1990 með áorönum breytingum.

2. KAFLI

Löggiltar iöngreinar.

2. gr.

Löggiltum iöngreinum er skipað í iöngreinaflokkum sem hér segir:

Bíliöngreinar	rennismíði
bifteidasmíði	skipa- og bátasmíði
bifvélavirkjun	stálsmíði
bílamálun	stálskipasmíði
Bókiöngreinar (graðisk fög)	stálvirkjasníði
bókband	rafsuða, sérgrein
prentsmíð	vélsmíði
prentun	iönvélavirkjun
Bygginga- og tréiöngreinar	aflvélar
húasmíði	frystivélar
húsgagnabólstrun	loft- og vökvastýringar
húsgagnasmíði	Rafiöngreinar
málaraión	rafeindavirkjun
múralalon	rafveituvirkjun
pípulagnir	rafvélavirkjun
skrúðgarðyrkjá	rafvirkjun
veggföðrun	símsmíði
Fata-, skinna- og leðuriöngreinar	úrsmíði
feldskurður	Snyrtigreinar
kjólasaumur	hársnyrtiðn
klæðskurður karla	snyrtifræði
klæðskurður kvenna	Fámennar iöngreinar
reiðtygja- og aktygjasníði	listgreinar:
skósmíðaiðn:	glerslípun og speglagerð
skósmíði	gull- og silfursmíði
skóviðgerð	leirkerasníði
Matvælaiöngreinar	leturgröstur
bakaraión	myndskurður
framreiðsluþón	steinsmíði
kjötiðn	tágariðun
kökugerð	aðrar iöngreinar:
matreiðsla	beykisón
Málmiöngreinar	eirsmíði
blikksmíði	hattasaumur
flugvélavirkjun	hljóðfærasmíði
jármasmíði	mótasmíði
málmsteypa	reiða- og seglasaumur

sútaraiðn
vagnasmíði
*Iöngreinar sem ekki er skipað
í framangreinda flokka eru:
mjólkuriðn*

netagerð
ljósmyndun:
almenn ljósmyndun
persónuljósmyndun
tanasmíði

Eigi er skylt að halda uppi stöðugri kennslu í iöngreinum í flokki fárnennra iöngreina. Því aðeins er heimilt að taka nema til náms í eftirtöldum greinum að ménntamála- ráðuneytið leyfi að gerður sé námssamningur og ákvæði námstíma hverju sinni: Flugvélavirkjun, glerslípun og spaglagerð, leirkerasmíði, myndskurði, steinsmíði, tágariðun, beykisiðn, eirsmíði, hattasaum, reiða- og seglasaum, sútaraiðn og vagnasmíði.

Í eftirtöldum iöngreinum eru í gildi sérreglur um námssyfirkomulag sem geta skal um í námssamningi: Málmsteypu, úrsmíði, mótsasmíði og mjólkuriðn.

3. gr.

Kveðið skal á um námstíma iönnáms í námskrá. Námstímanum er skipt samkvæmt námskrá í nám í skóla og starfsnám í atvinnulífinu sem fram fer skv. námssamningi eða samningi um starfsþjálfun á vegum skóla.

Meistari og iönfyrirtæki skulu láta nemendur sína ganga í framhaldsskóla jöfnum höndum á námstímanum.

4. gr.

Komi til álita að starfsgrein, sem ekki er talin upp í 2. gr. í þessari reglugerð, verði löggilt iöngrein skulu hlutaðeigendur sem starfsgreinina stunda senda ráðuneytinu beiðni þar um og leggja jafnframt fyrir það tillögur um nafn iöngreinarinnar, starfssvið, námstíma og kunnáttu- og prófkröfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar iönnfræðsluráðs um erindið.

Fallist ráðuneytið á að löggilda greinina breytir það þessari reglugerð til samræmis og setur reglur um veitingu starfsréttinda í hinni nýju iöngrein. Samsvarandi vinubrögð skal viðhafa þegar eldri iöngreinum er skipt eða þær eru sameinaðar, svo og þegar sérgreinar eru stofnaðar, þ.e. þegar sérvíð iöngreinar er viðurkennt.

5. gr.

Menntamálaráðuneytið getur viðurkennt iönnmenntun sem aflað er erlendis gegn framvísun prófvottorðs óg veitt starfsleyfi hér á landi án þess að viðkomandi gangi undir sveinspróf, enda séu kröfur til námsins sambærilegar við þær sem gerðar eru til viðkomandi starfsréttinda hér á landi. Einnig er heimilt að leyfa einstaklingi með starfsmenntapróf erlendis frá að sanna kunnáttu sína með sveinsprófi ef erfitt reynist að fá fram nægilega örugg gögn.

Einnig getur ráðuneytið veitt manni heimild til tiltekinna starfa sem hann hefur hlotið menntun til, þótt þau teljist til starfssviðs löggiltar iöngreinar, sé iöngreinin syo lítið stunduð hér á landi að skortur sé á verkunnáttu og þekkingu til viðkomandi starfa.

Áður en menntamálaráðuneytið veitir starfsleyfi skal það leita álits fræðslunefndar viðkomandi iöngreinaflokk.

3. KAFLI Gerð iönnáms- og starfsþjálfunarsamninga.

6. gr.

Þegar meistari eða iönfyrirtæki tekur iönnema skal gera um það iönnámssamning í samræmi við 24. gr. laga um framhaldsskóla og ákvæði reglugerðar þessarar. Iönnemar, sem lokið hafa grunndeild eða framhaldsdeild iönnfræðsluskóla og þurfa að fá verknámi atvinnulífinu undir sveinspróf, gera sams konar samning.

STJÓRNARTÍÐINDI B 90 – 1999

6. október 1999

1853

Nr. 648

REGLUGERÐ um löggiltar iðngreinar.

1. gr.

Í reglugerð þessari er kveðið á um hverjar skuli vera löggiltar starfsgreinar. Um aðra þætti iðnnáms vísast til reglugerðar um námssamninga og starfsþjálfun og reglugerðar um sveinspróf svo og til aðalnámskrár framhaldsskóla og námskrár fyrir iðnsveina til iðnmeistaraprófs.

2. gr.

Löggiltum iðngreinum er skipað í iðngreinaflokka sem hér segir:

Bygginga- og mannvirkjagreinar:

húasmíði

húsgagnabólstrun

húsgagnasmíði

málaraiðn

múraraiðn

pípulagnir

veggfóðrun

Farartækja- og flutningsgreinar:

bifreiðasmíði

bifvélavirkjun

bílamálun

Hönnun, listir, handverk:

feldskurður

glersípun og speglagerð

gull- og silfurasmíði

hattasaumur

hljóðfærasmíði

kjólasaumur

klæðskurður karla

klæðskurður kvenna

leturgröftur

myndskurður

skósmiðaiðn:

skósmíði

skóviðgerð

steinsmíði

söðlasmiði

úrsmíði

Matvæla- og veitingagreinar:

bakaraiðn

framreiðsluiðn

kjötiðn

kökugerð

matreiðsla

mjólkuriðn

Mál-, véltaekni og framleiðslugreinar:

blikksmíði

flugvélavirkjun

málmsteypa

mótasmíði

netagerð

rennismíði

skipa- og bátasmíði

stálsmíði:

stálskipasmíði

stálvirkjasmíði

málimsuða, sérgrein

vélvirkjun:

kali- og frystivélavirkjun, sérgrein

Náttúrunýting:

skrúðgarðyrkja

Nr. 648

1854

6. október 1999

Rafiðngreinar:

símsmiði
rafeindavirkjun
rafveituvirkjun
rafvélavirkjun
rafvirkjun
Upplýsinga- og fjölmíðlagreinar:
bókband
ljósmyndun:

almenn ljósmyndun
persónuljósmyndun
prentsmið
prentun
Pjónustugreinar:
hársnyrtiðn
snyrtifræði
tannsmiði

3. gr.

Komi til álita að starfsgrein, sem ekki er talin upp í 2. gr. þessarar reglugerðar, verði löggilt iðngrein skulu hlutaðeigendur, sem starfsgreinina stunda senda menntamálaráðherra beiðni þar um og leggja jafnframt fyrir hann tillögur um nafn iðngreinarinnar, starfssvið, námstíma og kunnáttu- og prófkröfur.

Ráðuneytið leitar umsagnar starfsgreinaráðs viðkomandi iðngreinaflokkum um erindið. Fallist ráðuneytið á að löggilda greinina breytir það þessari reglugerð til samræmis. Ef fyrir hendi eru aðstæður sem valda því að ekki reynist unnt að fullnægja ákvæðum námskrár um nám og starfspjálfunartíma í löggilti iðngrein, setur menntamálaráðherra reglur um sérstaka tilhögun náms og starfspjálfunar í iðngreininni, að fengnum tillögum hlutaðeigandi starfsgreinaráðs. Áður en til staðfestingar kemur skal afla umsagnar viðkomandi starfsgreinaráða.

Eigi er skylt að halda uppi stöðugri kennslu í fámennum iðngreinum.

4. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt ákvæði 2. mgr. 16. gr. laga um framhaldsskóla nr. 80/1996 og öðlast þegar gildi.

Menntamálaráðuneytinu, 6. október 1999.

Björn Bjarnason.

Guðrúnur Sigurðardóttir.

Nr. 649

6. október 1999

REGLUGERÐ

um breytingu á reglugerð nr. 175, 10. mars 1999,
um heimild færeyskra, norskra og rússneskra
skipa til sildveiða við Ísland á árinu 1999.

1. gr.

Á eftir orðunum: „óheimilt að stunda sildveiðar innan“ í 2. mgr. 3. gr. kemur orðið: (vestan).

2. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt ákvæðum laga nr. 22, 8. apríl 1998 til þess að öðlast þegar gildi.

Sjávarútvegsráðuneytinu, 6. október 1999.

Árni M. Mathiesen.

Jón B. Jónasson.

Stjórnartíðindi B 90, nr. 648-649. Útgáfudagur 11. október 1999.